

OZNÁMENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů
(dle přílohy č. 7 citovaného zákona)

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+

Ostrava

Srpen 2021

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI.....	7
A.1 Název organizace	7
A.2 IČ	7
A.3 Sídlo (bydliště).....	7
A.4 Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele	7
B. ÚDAJE O KONCEPCI	8
B.1 Název koncepce.....	8
B.2 Obsahové zaměření (osnova).....	8
B.3 Charakter.....	8
B.4 Zdůvodnění potřeby pořízení	9
B.5 Základní principy a postupy (etapy) řešení	9
B.6 Hlavní cíle	10
B.7 Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.	12
B.8 Přehled uvažovaných variant řešení	13
B.9 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	13
B.10 Předpokládaný termín dokončení.....	19
B.11 Návrhové období.....	19
B.12 Způsob schvalování	19
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	20
C.1 Vymezení dotčeného území	20
C.2 Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	21
C.3 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území.....	21
C.3.1 Zdravotní stav obyvatel	21
C.3.2 Klima.....	22
C.3.3 Kvalita ovzduší	23
C.3.4 Voda	26
C.3.5 Geomorfologické a geologické poměry a surovinové zdroje	30
C.3.6 Půda a využití území.....	31
C.3.7 Lesy.....	31
C.3.8 Příroda a krajina	32
C.3.9 Staré ekologické zátěže	35
C.3.10 Odpady	36

C.3.11 Hluk	37
C.3.12 Kulturní památky.....	38
C.3.13 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	39
C.4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území.....	40
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ.....	42
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE.....	47
E.1 Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	47
E.2 Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	47
E.3 Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví.....	47
E.4 Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.....	47
Příloha č. 1: Stanoviska podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů	
Příloha č. 2: Plná moc	

Seznam tabulek

Tabulka 1: Pracovní struktura prioritních oblastí a strategických cílů	10
Tabulka 2 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni	14
Tabulka 3 Vztah SP města Opavy ke koncepčním dokumentům	15
Tabulka 4 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971)	22
Tabulka 5 Staré ekologické zátěže ve městě Opavě (SEKM, 2021)	35
Tabulka 6 Potenciální odhadované vlivy SP na složky životního prostředí	44

Seznam obrázků

Obr. 1: Vymezení řešeného území města Opavy	20
Obr. 2: Vývoj emisí znečišťujících látek v Moravskoslezském kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020).....	24
Obr. 3: Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2019 (CENIA, 2020)	25
Obr. 4: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo[a]pyrenu, 2015–2019 (ČHMÚ, 2021)	26
Obr. 5: Jakost vody v tocích, 2018–2019 (CENIA, 2020)	27
Obr. 6: Stanovené záplavové území Q ₁₀₀ (modře) a aktivní zóna (červeně) na území města a v blízkém okolí (Geoportal MSK, 2021)	30
Obr. 7: Evropsky významné lokality v blízkosti území města Opavy (AOKP ČR, 2021)	33
Obr. 8: Automobilová doprava jako zdroj hluku ve městě Opavě 2017, L _{dvn} (SHM, 2017).....	38

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	Benzo(a)pyren
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
BSK ₅	Biochemická spotřeba kyslíku za 5 dní
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CHSK _{Cr}	Chemická spotřeba kyslíku pomocí dichromanu draselného
CO	Oxid uhelnatý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	Posuzování vlivů záměrů na ŽP
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IČ	Identifikační číslo
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRZ	Integrovaný registr znečišťování
Koncepce	V tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
KÚ	Krajský úřad
k. ú.	Katastrální úřad
Ldvn	Hlukový indikátor pro den-večer-noc
Ln	Hlukový indikátor pro noc
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
N-NH ₄ ⁺	Amonný iont
N-NO ₃ ⁻	Dusičnanový dusík
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NH ₃	Amoniak (čpavek)
NO _x	Oxidy dusíku
P _{celk}	Celkový fosfor
PAU	Polycyklické aromatické uhlovodíky
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
PO	Ptačí oblast (Natura 2000)

POH	Plán odpadového hospodářství
PS	Pracovní skupina
Q ₁₀₀	Záplavové území 100-leté vody
SEA	Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SEZ	Stará ekologická zátěž
SHM	Strategické hlukové mapování
SO ₂	Oxid siřičitý
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SP	Strategický plán
TZL	Tuhé znečišťující látky
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VOC	Těkavá organická látka
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí

ÚVOD

Předložené oznámení návrhu koncepce „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“ (dále také oznámení koncepce) je zpracováno na základě § 10 písm. c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Oznámení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 7 citovaného zákona. Procedura posouzení vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22 písm. b) zákona, v působnosti Moravskoslezského kraje.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá dále povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry, a jaká opatření je nutno přijmout. O stanovisko k návrhu koncepce byl požádán dotčený orgán ochrany přírody:

- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18 Ostrava
- Odbor výkonu státní správy MŽP IX, Ostrava - Prokešovo nám. 8, 702 00 Ostrava
- AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, Trocnovská 2, 702 00 Ostrava

Z obdržných stanovisek vyplývá, že lze vyloučit významný negativní vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (viz kap. E.4. a jeho uvedení v příloze č. 1).

Základním dokumentem pro zpracování Oznámení koncepce jsou koncepční podklady a informace předané zpracovatelům oznámení předkladatelem koncepce, dále konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných oznámení SEA a dalších koncepčních materiálů. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Oznámení v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly části „C“ Oznámení byly využity existující podklady v souladu s § 10 písm. b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Soulad oznámení uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli oznámení koncepce v době jeho zpracování známy.

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

A.1 NÁZEV ORGANIZACE

Statutární město Opava

A.2 IČ

IČ: 00300535

A.3 SÍDLO (BYDLIŠTĚ)

Statutární město Opava

Horní náměstí 382/69

746 01 Opava

A.4 JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE

Ing. Tomáš Navrátil

primátor města

tel.: 553 756 200

e-mail: tomas.navratil@opava-city.cz

Kontaktní osoba:

Mgr. Petra Vlčová

Odbor rozvoje města a strategického plánování

referentka odboru

tel.: 553 756 464

e-mail: petra.vlcova@opava-city.cz

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ je zpracováván společností BeePartner a.s.

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1 NÁZEV KONCEPCE

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+

B.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Strategický plán definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení a především:

- analyzuje současný stav a očekávaný vývoj území města,
- stanoví vizi, cíle a opatření pro rozvoj města v příštích 10ti letech

Dokument tvoří „Analytická část“, „Návrhová část“ a „Implementační část“.

Analytická část

Analytická část vznikla jako výstup první fáze plánovacího procesu. Cílem bylo stručné zhodnocení stavu a vývoje města a identifikace klíčových témat pro rozvojové priority města.

Hlavní závěry analytické části jsou strukturovány do hlavních zjištění a SWOT analýz, které jsou stěžejním východiskem pro návrhovou část.

Návrhová část

Navazuje na analytickou část a v současnosti je rozpracovávána. V rámci návrhové části dojde k definování hlavních rozvojových priorit města, vize a cílů strategie. Součástí návrhové části pak budou konkrétní aktivity, sestavené na základě typových projektů.

Současné členění návrhové části je stručně popsáno níže v další podkapitole.

Implementační část

Úkolem Implementační části je zajistit mechanismy pro naplňování Strategie města. Bude například obsahovat popis aktivit, odpovědnosti, popis zajištění cílů v rámci úřadu a také monitorovací indikátory pro zajištění hodnocení naplňování stanovených cílů. Součástí bude sestavení akčního plánu pro rok 2022-2024.

B.3 CHARAKTER

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ (dále také Koncepce nebo SPRM) bude základním střednědobým až dlouhodobým koncepčním dokumentem města Opavy.

Hlavním smyslem strategického plánu je organizace rozvoje města a koordinace jednotlivých zájmů tak, aby město prosperovalo jako celek. Strategické plánování je systematický způsob, jak organizovat změny a vytvářet v celé místní společnosti široký konsensus. Jde o soubor postupných kroků, které vedou ke zlepšení sociálně ekonomického prostředí města.

Strategický plán bude důležitým nástrojem pro rozhodování jak politického vedení města, tak i pro koordinaci zájmů a aktivit dalších klíčových subjektů působících ve městě. Záměrem města Opavy je prostřednictvím nového strategického plánu dosáhnout zkvalitnění života ve všech oblastech a navrhnout potřebné kroky k rozvoji města a poskytnout tak veřejnosti a podnikatelské sféře

informace o svých dlouhodobých rozvojových záměrech.

Strategický plán reaguje na aktuální potřeby města a možnosti jeho rozpočtu, vytváří podmínky a stanoví pravidla pro účelné vynakládání veřejných prostředků, jejich provázanost a zhodnocení synergických efektů mezi jednotlivými oblastmi.

Při zpracování strategického plánu je použit tzv. participativní přístup – do přípravy strategického plánu je zapojena politická reprezentace, zástupci městského úřadu, veřejnosti, podnikatelského sektoru, neziskového sektoru a další.

B.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

V Opavě je v současné době v platnosti Aktualizace Strategického plánu Statutárního města Opavy pro období 2015-2020, který byl schválen zastupitelstvem 15. září 2014 a jeho platnost je do roku 2020. Zde jsou zakotveny dlouhodobé priority rozvoje města, které jsou následně rozpracovávány v akčních plánech či tematických koncepcích.

Stávající strategický plán akcentoval stav regionální politiky v období, ve kterém byl zpracován a reagoval na socioekonomický a environmentální vývoj v období tvorby. Stávající vývoj v jednotlivých rozvojových oblastech města již vyžaduje podrobné vyhodnocení a nastavení nových strategických kroků s využitím moderních přístupů, a další rozvoj a posílení participace a sítě regionálních partnerů.

V současné době je rovněž zpracováváno několik odvětvových koncepcí, které vstupují do strategického plánu jako podklad. Strategický plán je využívá pro stanovení konkrétních cílů, opatření a aktivit.

B.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Příprava strategie je dlouhodobý a složitý proces, do kterého jsou zapojeni mnozí regionální aktéři z veřejného, neziskového a soukromého sektoru.

Celý proces tvorby strategie byl rozdělen do tří fází – analytická, návrhová a implementační. První fáze byla zaměřena na přípravu tvorby strategie a analytickou část. Byla vytvořena analýza a identifikace problémových okruhů města Opavy. Následně byly pro jednotlivé oblasti stanoveny cíle, opatření a aktivity, které budou identifikované problémové okruhy řešit.

Druhá fáze spočívá v sestavení návrhové části. Struktura návrhové části je členěna na vizi, globální cíl, priority, strategické a specifické cíle, opatření a aktivity.

Třetí fáze je implementační. Obsahem této fáze projektu bude metodika implementace strategie, která obsahuje návrh řídicích a monitorovacích struktur na úrovni řídicí/rozhodovací a výkonné, návrh procedur, časový plán a obsah monitorování, způsob sběru informací o průběhu projektů, návrh milníků realizace opatření, které budou předmětem monitorování, návrh finančního monitoringu, návrh monitoringu výstupů aktivit. Součástí bude i návrh rolí a zodpovědnosti za monitorování pro jednotlivé nositele realizující projekty, návrh indikátorů pro sledování průběhu realizace Strategie a jejich projektů.

Do přípravy Strategie jsou zapojeni také místní aktéři. Jedná se především o členy místní samosprávy, městského úřadu a pracovních skupin.

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ bude schvalovat Zastupitelstvo města Opavy.

B.6 HLAVNÍ CÍLE

V návrhové části koncepce pracuje s pojmy **vize, globální cíl, strategické a specifické cíle, opatření a aktivity**.

Konkrétní znění vize je následující:

Opava [si ty] – město na celý život

Opava nabízí svým obyvatelům vše, co je potřeba k prožití spokojeného a naplněného života.

Je příjemným a bezpečným městem s dostupným, kvalitním bydlením. Díky atraktivnímu veřejnému prostoru, dostatku zeleně a aktivní podpoře udržitelné mobility se v ní Opavané cítí dobře. Aktivně se zajímá o názory svých obyvatel a vnímá potřeby všech společenských skupin napříč generacemi.

Má aktivní obyvatele, kteří v ní najdou rozmanité kulturní i sportovní aktivity,

Má vzdělané a podnikavé obyvatele, které podporuje v seberealizaci. Nabízí jim podporu při podnikání, atraktivní pracovní místa i možnosti celoživotního vzdělávání.

Je udržitelná, odolná, šetrná k přírodě a ke zdrojům. Naslouchá trendům v energetice i odpadovém hospodářství a využívá jejich potenciál k vlastnímu udržitelnému rozvoji.

Je, moderním, řádně spravovaným městem s efektivním, funkčním eGovernmentem. Je atraktivní jak pro své obyvatele, tak i navenek.

Návrh globálního cíle zatím není stanoven.

Prozatím jsou stanoveny prioritní oblasti, které jsou dále rozpracovány do strategických cílů a následně do specifických cílů a opatření, které jsou naplňovány aktivitami.

Tabulka 1: Pracovní struktura prioritních oblastí a strategických cílů

Prioritní oblast	Strategický cíl
Příjemná a bezpečná Opava	Zajistit soulad nabídky a poptávky po moderním, kvalitním a dostupném bydlení v souladu s požadavky na udržitelný rozvoj.
	Revitalizovat veřejný prostor ve městě pro potřeby lidí, pro aktivní život, příjemný pro smysly s důrazem na bezpečnost a čistotu.
	Udržovat dlouhodobě nízkou míru kriminality současně s vnímáním Opavy ze strany obyvatel co by bezpečného města pro život všech generací.
	Zvýšit motivaci občanů města a cíleně je zapojovat do rozvojových aktivit města, dění ve městě a věcí veřejných.
	Snížit zátěž z dopravy negativně ovlivňující zdraví obyvatel a zvyšující uhlíkovou stopu města a zajistit bezpečnost účastníků silničního provozu.
	Podílet se na zlepšování kvality životního prostředí a životních podmínek obyvatel
Aktivní a kulturní	Nadále posilovat image Opavy jako města kultury prostřednictvím

Opava	komunikace a spolupráce mezi jednotlivými aktéry.
	Široká nabídka sportovních aktivit, kvalitní sportovní infrastruktura, podpora sportu a možnosti sportovního vyžití ve městě pro všechny věkové skupiny.
	Podporovat prevenci nemocí a ochranu zdraví obyvatel.
	Zajistit podmínky pro udržení komplexní a efektivní sítě sociálních i souvisejících služeb, která reflektuje potřeby obyvatel a možnosti města včetně vytváření nových potřebných služeb a rozvoje sociálního a návazného bydlení.
Vzdělaná a podnikavá Opava	Maximálně rozvíjet potenciál každého žáka a osvojení klíčových kompetencí pro aktivní občanský, profesní i osobní život.
	Zatraktivnit město pro vysokoškolské studenty, špičkové pedagogy a talenty a zvýšit zájem o celoživotní vzdělávání a osobní rozvoj.
	Zajištěný soulad nabídky a poptávky na trhu práce.
	Zvýšit počet podnikatelů a perspektivních firem s inovačním potenciálem s cílem zvýšit ekonomickou výkonnost a vytvořit nová atraktivní pracovní místa na území Opavy a širšího okolí.
Moderní a atraktivní Opava	Lidi na 1. místě. Vstřícná a moderní správa města opírající se o vzdělané a motivované profesionály zajišťující vysoký standard veřejných služeb.
	Chytré využití digitálních technologií pro zvýšení efektivity činnosti města a kvality života obyvatel.
	Zajistit dlouhodobou dobrou reputaci města Opavy jak u stávajících, tak potenciálně nově příchozích obyvatel, organizací a návštěvníků.
	Zvýšit pozitivní ekonomické dopady cestovního ruchu na území města a v jeho okolí a přispět k pozitivnímu image Opavy v očích návštěvníků.
Udržitelná a odolná Opava	Zatraktivnit život ve městě i příměstské oblasti a posílit ekologické funkce krajiny.
	Podpořit energetickou účinnosti a soběstačnost.
	Zlepšit systém nakládání s odpady a podpořit principy oběhového hospodářství.

B.7 MÍRA, V JAKÉ KONCEPCE STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ bude hlavním strategickým dokumentem města a vytyčí zásadní směry rozvoje území na období 2021-2030 tak, aby bylo město připraveno na další ekonomický, demografický a politický vývoj. Strategický plán bude respektovat zásady udržitelného rozvoje.

Strategický plán bude podkladem pro:

- činnost města a městských organizací,
- zpracování jednotlivé projekty zajišťující rozvoj města Opavy, které budou řešit konkrétní problematiku dotčeného území,
- čerpání dotací z dotačních programů ČR, EU, Moravskoslezského kraje a dalších zdrojů,
- pro zpracování územně plánovací dokumentace města.

Na základě Strategického plánu budou realizovány konkrétní projekty naplňující stanovenou vizi, cíle a opatření, které jsou však teprve ve fázi přípravy.

Koncepce svým charakterem naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, neboť stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona. Dále dle stanovisek orgánů ochrany přírody lze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod., je konkrétněji komentována zde:

- umístění záměrů – část z předpokládaných opatření bude pravděpodobně administrativního, organizačního či marketingového charakteru bez významnějšího územního průmětu. Některá opatření budou mít územní průmět. Ten je předpokládán např. u opatření v oblasti udržitelné mobility (podpora cyklostezek, apod.), cestovního ruchu (naučné cesty, infocentra, ad.), životního prostředí (opatření v krajině, protipovodňová a protierozní opatření, úpravy veřejných prostranství, apod.).
- povaha a velikost záměrů – konkrétní velikost záměrů v koncepci specifikována pravděpodobně nebude a bude řešena v dalších fázích přípravy projektů, které budou z koncepce vyplývat, případně v akčním plánu.
- provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje – tyto informace nebudou s ohledem na podrobnost koncepce uvedeny a budou předmětem řešení v navazujících fázích přípravy konkrétních záměrů a případně i v rámci procesu EIA či naturového hodnocení vlivů záměrů. Samotná koncepce tedy nebude stanovovat provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje.

B.8 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ bude navržen v jedné variantě.

Při přípravě konkrétních projektů/záměrů vyplývajících ze Strategického plánu mohou být prověřovány jejich varianty.

B.9 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

B.9.1 VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPCE

Vzhledem ke svému zaměření má zpracovávaná koncepce vztah k řadě dokumentů na národní, krajské a místní úrovni. Jejich úplný výčet by nebyl – vzhledem k cílům oznámení a různé úrovni vzájemných vazeb – účelný, proto jsou uváděny pouze ty nejdůležitější.

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **národní** úrovni:

- Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky
- Politika ochrany klimatu ČR (2017)
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)
- Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)
- Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050
- Státní energetická koncepce ČR (2015)
- Národní program snižování emisí ČR (2015)
- Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 („Zdraví 2030“)

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **krajské** úrovni:

- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje ve znění aktualizace č. 5 (2021)
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027 (2019)
- ÚAP MSK 2017 (4. Úplná aktualizace)
- Aktualizace Strategie řízení cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji (2017)
- Adaptační strategie Moravskoslezského kraje na dopady změny klimatu (2020)
- Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko - CZ08Z (2021)
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje (2008)

- Schválená 15. aktualizace Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje (2019)
- Koncepce strategie ochrany přírody a krajiny Moravskoslezského kraje (2005)
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje 2016-2026 (2016)
- Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje (aktualizace 2016)
- Aktualizovaná Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Moravskoslezského kraje 2021+ (2020)

Vztah koncepce k hlavním strategickým dokumentům na **místní** úrovni:

- Adaptační strategie statutárního města Opavy na změnu klimatu (2019)
- Plán odpadového hospodářství statutárního města Opavy na období 2017-2027 (2017)
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2009-2020 (v současné době aktualizována)

Hodnocení souladu koncepce se strategickými dokumenty bude součástí dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v tom případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v rámci zjišťovacího řízení.

B.9.2 VZTAH K PŘIJATÝM CÍLŮM V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Cíle navrhované v rámci této koncepce by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly či jsou připravovány pro dlouhodobé období a pro programové období 2021-2027.

Níže je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu SP ke koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované koncepce a způsobu zpracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tabulka 2 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	Slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu SP k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný (intenzita vztahu 0), nejsou v následující tabulce uváděny.

Tabulka 3 Vztah SP města Opavy ke koncepčním dokumentům

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (dosud neschválený návrh)	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Nové politiky se promítají např. do Priority Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	3	Strategie ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají do posuzované koncepce.
Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030	3	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, týkající se zejména adaptace sídel na změnu klimatu (Priorita Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava, téma adaptace na dopady změn klimatu ve volné krajině a ve městě).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítá se do předkládané koncepce prostřednictvím zaměření a formulací specifických cílů v Prioritě Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava (např. ochrana ovzduší, mitigace, adaptace na dopady změn klimatu).
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím specifických cílů v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava, s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (šetrné nakládání a zadržování vody, mitigace).
Politika ochrany klimatu ČR (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím specifických cílů v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava (např. energetické úspory, udržitelná mobilita, snižování emisí skleníkových plynů).
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v koncepci promítá v oblasti zlepšování mikroklimatu ve městě a posílení přirozených funkcí krajiny (zadržování vody, péče o zeleň) v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.

Politika územního rozvoje České republiky; aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (202)	2	Obsahuje požadavky řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím cílů, zejména těch týkajících se podpory VHD, multimodality, alternativních forem dopravy, adaptace sídel na změnu klimatu, OZE, vodovodů a kanalizace a dalších v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.
Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050	2	Vrcholový strategický dokument Vlády ČR pro sektor doprava. Dokument identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím specifického cíle Priority Příjemná a bezpečná Opava.
Státní energetická koncepce ČR (2015)	2	Hlavní strategický dokument pro sektor energetika. Dokument identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje (Priorita Udržitelná a odolná Opava).
Národní program snižování emisí ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se do předkládané koncepce promítají prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, udržitelná mobilita, omezení tranzitu) v rámci Priority Příjemná a bezpečná Opava.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky	1	Cílem Koncepce je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v ČR. Koncepce neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, avšak je důležitým podkladem pro odůvodnění návrhů specifických cílů v oblasti Priorit Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)	1	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá především prostřednictvím specifických cílů v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava, zaměřených na zlepšování kvality životního prostředí (např. péče o zeleň, zadržování vody v krajině).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025	1	Strategie ochrany přírody a krajiny je ohraničena rokem 2025, obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, kde se promítá prostřednictvím specifických cílů v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava, s důrazem na zlepšení kvality životního prostředí a adaptace sídel na změnu klimatu (např. péče o zeleň, zadržování vody v krajině, mitigace, adaptace na změny klimatu).
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 („Zdraví 2030“)	1	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci a promítá se v koncepci prostřednictvím cílů s důrazem na sociální oblast a oblast zlepšení kvality životního prostředí (podpoře udržitelných forem dopravy, ad.) v prioritách Udržitelná a odolná Opava, Příjemná a bezpečná Opava, Aktivní a kulturní Opava, Vzdělaná a podnikavá Opava.

Krajské dokumenty	Možná vazba	Komentář
Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje ve znění aktualizace č. 5 (2021)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027 (2019)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, zejména v oblasti ekonomiky, zaměstnanosti, mobility, kvalitního životního prostředí, cestovního ruchu apod.
ÚAP MSK 2017 (4. Úplná aktualizace)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, a to napříč jednotlivými dílčími oblastmi s územním průmětem.
Aktualizace Strategie řízení cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory cestovního ruchu v souladu s principy udržitelnosti (Priorita Moderní a atraktivní Opava).
Adaptační strategie Moravskoslezského kraje na dopady změny klimatu (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím specifických cílů Priorit Udržitelná a odolná Opava, Příjemná a bezpečná Opava s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje (aktualizace 2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje (Priorita Udržitelná a odolná Opava).
Schválená 15. aktualizace Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím zvyšování počtu obyvatel připojených na vodovody a kanalizaci apod. (Priorita Udržitelná a odolná Opava).
Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko - CZ08Z (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkoemisních forem dopravy ad. (Priority Udržitelná a odolná Opava, Příjemná a bezpečná Opava).
Koncepce strategie ochrany přírody a krajiny Moravskoslezského kraje (2005)	2	Koncepce popisuje stav životního prostředí a ochrany přírody na území Moravskoslezského kraje a okruhy problémů s tím souvisejících. Koncepce ochrany přírody a krajiny se v SP promítá prostřednictvím specifických cílů v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.
Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje 2016-2026 (2016)	2	Plán odpadového hospodářství řeší hlavně předcházení vzniku odpadů, nakládání s odpady, udržitelný rozvoj společnosti, maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. Plán se v SP promítá prostřednictvím specifických cílů v Prioritě Udržitelná a odolná Opava (např. řešení nakládání s komunálními odpady a biodepadly, oběhové hospodářství).

Aktualizovaná Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Moravskoslezského kraje 2021+ (2020)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů cílů.
Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje (2008)	1	Koncepce slouží jako podklad pro rozhodování orgánů Moravskoslezského kraje a jako podklad pro strategická rozhodnutí, týkající se rozvoje kraje v oblasti dopravy. Je podkladem pro odůvodnění návrhů specifických cílů SP hlavně v oblasti Priority Příjemná a bezpečná Opava.
Místní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Adaptační strategie statutárního města Opavy na změnu klimatu (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím specifických cílů Priorit Udržitelná a odolná Opava, Příjemná a bezpečná Opava s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Plán odpadového hospodářství statutárního města Opavy na období 2017-2027 (2017)	2	Plán odpadového hospodářství se v SP promítá prostřednictvím Priority Udržitelná a odolná Opava (řešení nakládání s komunálními odpady a bioodpady, oběhové hospodářství).
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2009-2020 (v současné době aktualizována)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů cílů.

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah k SP města Opavy budou podrobněji popsány v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v Závěru zjišťovacího řízení.

Možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Vlivy realizace těchto koncepcí budou vzájemně interferovat. Největší vazba je mezi dokumenty na krajské úrovni – tj. zejména se ZÚR a ÚAP. Lze předpokládat, že tyto a další koncepce s větší vazbou se budou vzájemně doplňovat, tj. budou provázány. Jejich působení tak bude synergické – např. v oblasti dopravní infrastruktury a kvality životního prostředí bude Strategie vycházet z platné Strategie rozvoje kraje a zpětně může, pokud se tato potřeba objeví, u této koncepce podněcovat změny při její budoucí aktualizaci.

V části D jsou předběžně popsány orientační předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto předběžného hodnocení vyplývá, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení problémů v oblasti ŽP. Předběžně jsou předpokládány některé mírné negativní vlivy, které mohou plynout např. ze záborů půdního fondu velmi omezeného rozsahu např. při realizaci cyklostezek nebo střetů cyklostezek s přírodně

hodnotnými lokalitami. Z předběžného hodnocení nevyplývají žádné potenciálně významné vlivy. S ohledem na tyto mírné vlivy není předpokládána kumulace negativních vlivů. Naopak lze předpokládat, že realizace této koncepce bude přispívat ke kumulaci pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, např. se záměry v oblasti udržitelných forem dopravy.

B.10 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Koncepce je připravována od listopadu 2020. V současnosti je zpracována Analytická část, projednávána je Návrhová část a zpracována bude Implementační část. Finální termín dokončení a schválení koncepce závisí také na dalším vývoji procesu SEA. Termín dokončení návrhu koncepce je plánován na druhé pololetí roku 2021.

B.11 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Koncepce je zpracována na období 2021+.

B.12 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Koncepce je závazným dokumentem pro město Opavu, respektive Magistrát města Opavy, a to pro využití finančních prostředků alokovaných v rámci vybraných operačních programů.

Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+ bude projednán a schvalován Zastupitelstvem města Opavy.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

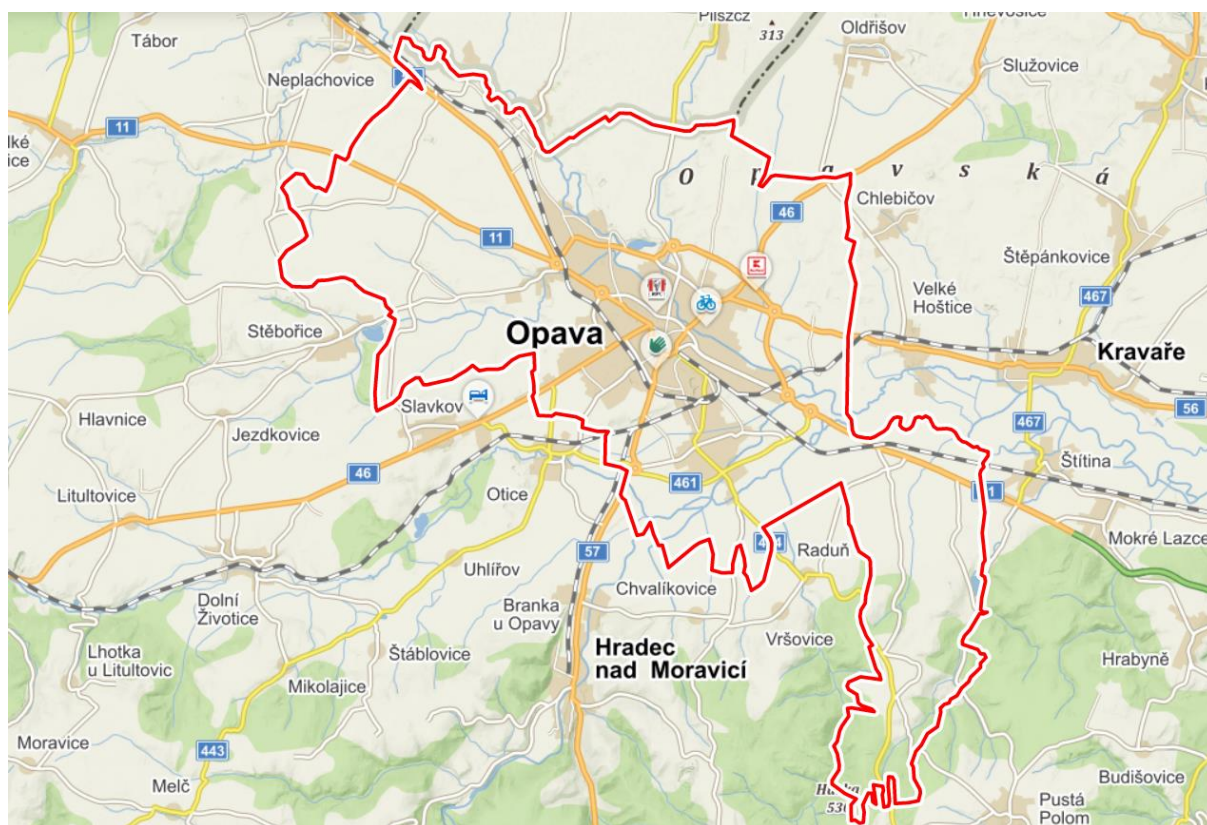
Zpracovatel Oznámení při přípravě níže uvedené kapitoly čerpal především z oficiálně vykazovaných údajů Ministerstva ŽP ČR, Moravskoslezského kraje a z dalších zdrojů. Výše uvedené zdroje byly tam, kde to bylo možné, doplněny dalšími relevantními údaji o stavu životního prostředí, například získanými z aktuálních dokumentů týkajících se stavu ŽP v kraji ve smyslu § 10 b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Je nezbytné uvést, že cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území není provést samoučelnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. i formulaci referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví.

C.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Dotčené území je vymezeno územím města Opavy, které se nachází v Moravskoslezském kraji. Vzhledem k charakteru koncepce se dá předpokládat, že opatření budou směřovat primárně na území města, významnější působnost koncepce mimo území města nelze předpokládat.

Vymezení města Opavy je znázorněno na následujícím obrázku.

Obr. 1: Vymezení řešeného území města Opavy

C.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Koncepce je zaměřena na území města Opavy, které je rozděleno do 16 katastrálních území a 9 městských částí, které jsou uvedeny níže:

- Komárov
- Milostovice
- Malé Hoštice
- Opava
- Podvihov
- Suché Lazce
- Vávrovice
- Vlaštovičky
- Zlatníky

C.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Statutární město Opava leží v severní části Moravskoslezského kraje, při hranicích s Polskem. Město má rozlohu 90,57 km², k 31. 12. 2020 celkem 55 996 obyvatel a nadmořská výška dosahuje 250 – 530 m n. m. Lesnatost na území města odpovídá 5,53 %, podíl zemědělské půdy 73,8 % a podíl orné půdy 65,71 % k roku 2020 (ČSÚ, 2021).

Opava představuje významné historické centrum na řece Opavě, plní funkci administrativního a správního centra okresu. Město je charakteristické mírně zvlněným terénem, přičemž nejvýše položeným místem je vrchol Hůrka 530 m n.m. v jižní části města a nejnižším místem hladina řeky Opavy.

C.3.1 ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATEL

Český statistický úřad zveřejňuje data o příčinách úmrtí pouze v rámci krajů a okresů, vzhledem k podobným životním podmínkám v rámci okresu je možné příčiny úmrtí vztáhnout i na samotné město Opavu. V okrese Opava tedy v roce 2019 zemřelo celkem 1 903 obyvatel, z toho nejvíce na nemoci oběhové soustavy. Dalšími nejčastějšími příčinami byly novotvary, nemoci dýchací soustavy a nemoci trávicí soustavy (ČSÚ, 2020b).

Prognóza vývoje zdravotního stavu je zpracována na základě současného zdravotního stavu a budoucího populačního vývoje obyvatelstva Moravskoslezského kraje a lze (stejně jako v celé ČR) očekávat následující trendy:

- další prodlužování doby dožití, stárnutí populace a s tím spojené zvyšování počtu lidí ve vyšších věkových skupinách, bude vzhledem k silné závislosti nemocnosti na věku pacientů znamenat další nárůst nemocnosti,
- pokračující změna struktury onemocnění od akutních k chronickým,
- další nárůst počtu závažných chronických onemocnění, zejména:
 - nádorová onemocnění, o onemocnění oběhové soustavy (ischemické nemoci srdeční, cévní nemoci mozku),
 - muskuloskeletální poruchy,

- metabolické poruchy (diabetes, metabolický syndrom, obezita),
- astma, chronická obstruktivní onemocnění plic,
- vysoký krevní tlak,
- onemocnění ledvin,
- poruchy zraku,
- poruchy sluchu;
- nárůst počtu onemocnění nervového systému (demence a Alzheimerovou choroba). (Ústecký kraj, 2014)

Je nutné si uvědomit, že ukazatele zdravotního stavu celkově ukazují vliv genetické dispozice, životního stylu vázaného často k zaměstnání, potencující vliv životního prostředí, historii profesní i osobní. Ukazují také dále na účinnost primární, sekundární či terciární prevence.

C.3.2 KLIMA

Klimatické podmínky

Město Opava náleží dle klimatické klasifikace (Quitt, 1971) převážně do mírně teplé oblasti MT10, MT9, MT7. Základní charakteristiky těchto oblastí jsou následující:

Tabulka 4 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971)

Klimatická charakteristika	MT7	MT9	MT10
Počet letních dnů	30 až 40	40 až 50	40 až 50
Počet dnů s průměrnou teplotou nad 10°C	140 až 160	140 až 160	140 až 160
Počet mrazových dní	110 až 130	110 až 130	110-130
Počet ledových dní	40 až 50	30 až 40	30 až 40
Průměrná teplota v lednu (°C)	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3
Průměrná teplota v dubnu (°C)	6 až 7	17 až 18	17 až 18
Průměrná teplota v červenci (°C)	16 až 17	6 až 7	7 až 8
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7 až 8	7 až 8	7 až 8
Počet dnů se srážkami nad 1 mm	100 až 120	100 až 120	100 až 120
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	400 až 450	400 až 450	400 až 450
Srážkový úhrn v zimním období	250 až 300	250 až 300	200 až 250
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60 až 80	60 až 80	50 až 60
Počet dnů zamračených	120 až 150	120 až 150	120 až 150
Počet dnů jasných	40 až 50	40 až 50	40 až 50

Klima se však v Moravskoslezském kraji, stejně jako na území celé ČR mění. Na území kraje se v budoucnu očekává zvýšení průměrných teplot ve všech měsících roku, s výrazným nárůstem zejména v období července až září. Předpokládán je také výraznější nárůst srážek v jarním období (duben, červen) a částečně i v podzimních měsících (říjen, listopad). Výraznější pokles je předpokládán naopak v letních měsících (červenec a zejména srpen a září). V souvislosti s těmito

změnami je možné v zájmovém území očekávat:

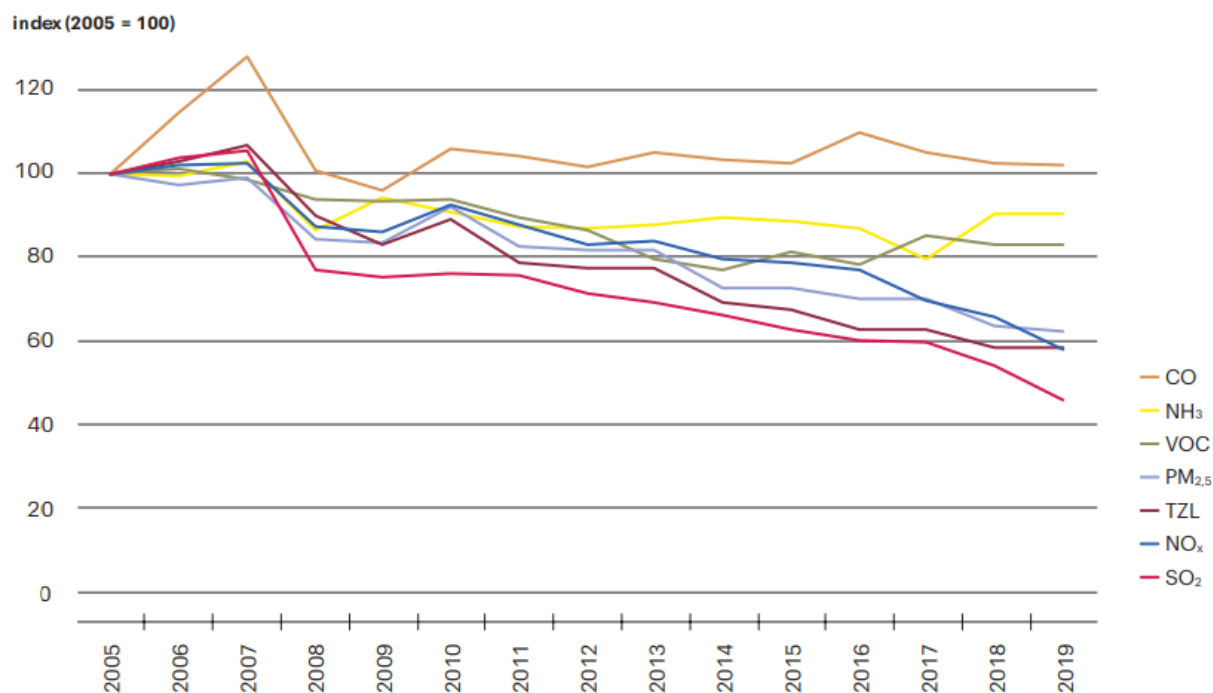
- Sucho a snížení zásoby vody v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Vlivem vysokých teplot a čtenějších a intenzivnějších vlnám veder zvýšení úmrtnosti a vyšší zdravotní rizika pro obyvatele, zejména pro zranitelné skupiny (senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu/kvalitu života obyvatel. Zvýšení nároků na zdravotní péči.
- Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem, škody na hospodářství a veřejné infrastrukturu (dopravní a technické sítě) (EKOTOXA, 2018).

C.3.3 KVALITA OVZDUŠÍ

Emisní situace

Vývoj emisí znečišťujících látek v Moravskoslezském kraji měl v období 2005–2019 sestupný trend s výjimkou CO a amoniaku. Největší pokles byl evidován u emisí SO₂ o 54,1 %, NO_x o 41,9 % a TZL o 41,6 %. Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v roce 2019 dosahovaly vysoce nadprůměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech. Dlouhodobě se jedná o druhý nejvíce zatížený kraj emisemi v přepočtu na plochu území (po Hl. m. Praha), u emisí CO přepočtených na plochu území je zatížení dokonce nejvyšší. V roce 2019 meziročně většinou došlo k velmi mírné změně trendu či stagnaci všech sledovaných emisí s výjimkou SO₂, které nadále výrazně klesají (meziročně o 15,2 %).

Znečištění ovzduší v Moravskoslezském kraji bylo v roce 2019 ovlivňováno mnoha různými zdroji. Emise TZL (5,8 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností. Moravskoslezský kraj je jediný, kde jsou emise CO (180,6 tis. t) produkovány převážně velkými stacionárními zdroji (energetické a průmyslové podniky), a to konkrétně ze 70,6 %. Emise NO_x (17,9 tis. t) byly též emitovány z velkých stacionárních zdrojů (58,7 %), ale také dopravou (34,4 %). Emise SO₂ (13,4 tis. t) byly emitovány opět velkými zdroji znečišťování (86,9 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NH₃ (4,0 tis. t) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise VOC (27,0 tis. t) pocházely hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2019 příliš neměnil, největší změna nastala u TZL a PM_{2,5}, kde podíl velkých stacionárních zdrojů klesl, což je dáno instalací filtrů, odlučovačů a dalších technických zařízení v průmyslových podnicích (CENIA, 2020).

Obr. 2: Vývoj emisí znečišťujících látek v Moravskoslezském kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020)

Silniční doprava je však vzhledem k průmyslovému zaměření kraje a dálkovému přenosu znečištění z Polska pouze jedním z faktorů ovlivňujících kvalitu ovzduší v kraji. Měrné emise z dopravy na jednotku plochy ($1,0 \text{ t NO}_x \cdot \text{km}^{-2}$) měl kraj po Hl. m. Praha druhé nejvyšší v ČR. Ve struktuře emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy v kraji zaujímala nejvyšší podíly v případě všech sledovaných látek individuální automobilová doprava), která byla dominantním zdrojem dopravních emisí CO (84,5 %) a VOC (84,3 %). Nákladní silniční doprava se nejvýznamněji podílela na dopravních emisích PM (38,9 %) a NO_x (38,4 %). Trend dopravních emisí CO, VOC a NO_x v kraji byl v období 2000–2019 klesající, nejvíce poklesly emise CO o 80,1 %. Pokles emisí ovlivnila modernizace vozového parku a s ní spojené snížení emisní náročnosti vozidel. Vývoj emisí NO_x a zejména PM byl však rovněž ovlivněn růstem dopravních výkonů v kraji a změnou skladby vozového parku osobních automobilů směrem k vyššímu podílu dieselového pohonu s vyšší produkcí emisí PM. V důsledku toho emise PM z individuální automobilové dopravy stouply v období 2000–2019 o 23,6 %. Emise skleníkového plynu CO₂ z dopravy zaznamenaly v hodnoceném období nárůst o 80,2 % související s růstem spotřeby energie a paliv v dopravě. V roce 2019 v meziročním srovnání pokračoval pokles emisí znečišťujících látek, výrazný byl v případě CO o 13,6 %, naopak emise CO₂ dále mírně vzrostly o 1,2 % (CENIA, 2020).

Nejvýznamnějšími zdroji znečišťování TZL na území města Opavy jsou lokální topeniště, která produkují více než 45 % z celkového množství emisí TZL. Dalšími významnými zdroji znečišťování TZL jsou střední a zvláště velké zdroje znečišťování (více než 22 %, resp. více než 20 %, z celkového množství emisí TZL produkovaných na území města).

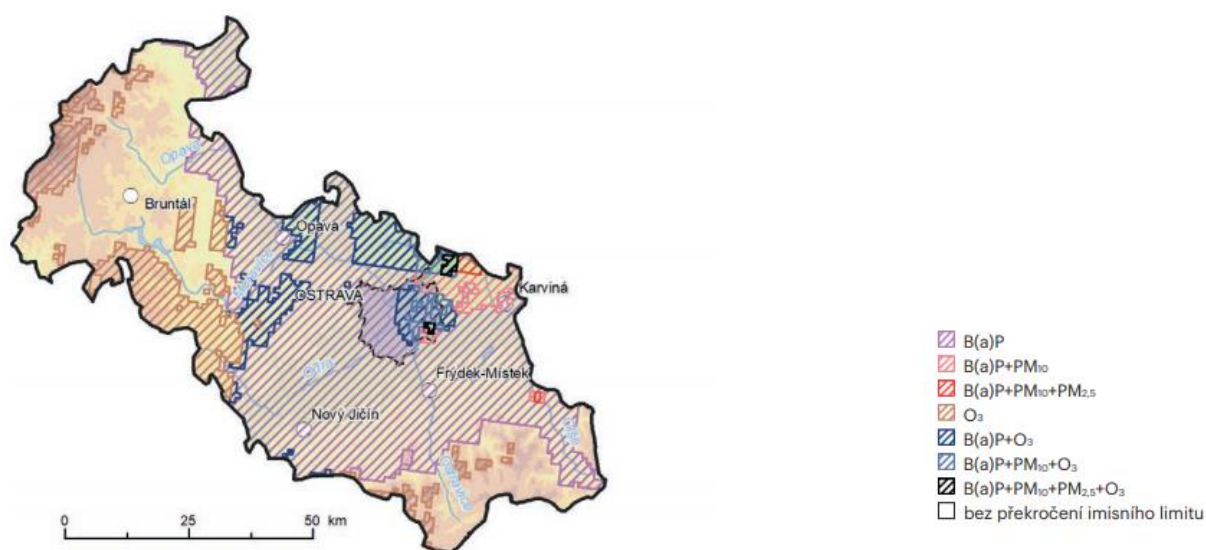
U znečišťování B(a)P na území města Opavy výrazně převažují nad všemi ostatními zdroji lokální topeniště na pevná paliva (především dřevo). Jejich emise tvoří většinu z více než 99 % celkového množství emisí B(a)P produkovaných na území města.

Imisní situace

Na území Statutárního města Opavy jsou umístěny stanice imisního monitoringu Opava-Kateřinky a Opava-Komárov a v jeho blízkosti také stanice Bolatice a Červená hora.

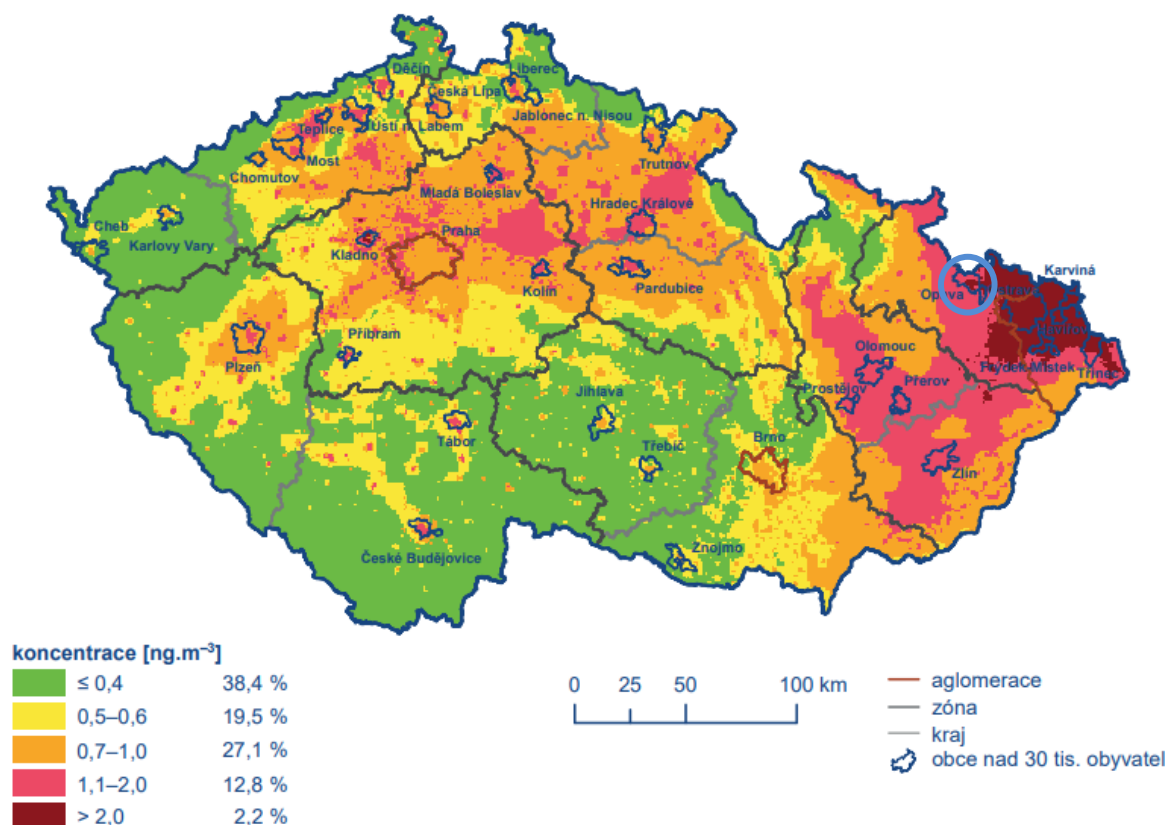
Imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu byl v roce 2019 překročen na jedné lokalitě (Červená hora). Údaje o překročení imisního limitu ($1 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) pro roční průměrnou koncentraci B(a)P v roce 2019 nejsou pro okres Opavu k dispozici, avšak z obrázku níže toto překročení vyplývá. Ostatní imisní limity SO_2 , NO_2 , NO_x , NO , PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$ nebyly v roce 2019 na stanicích sítě imisního monitoringu v Opavě či jeho okolí překročeny (ČHMÚ, 2021).

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území Statutárního města Opavy udává mapa oblastí s překročením imisních limitů. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 68,0 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky (CENIA, 2020).

Obr. 3: Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2019 (CENIA, 2020)

Nejvyšší hodnoty imisních koncentrací vybraných znečišťujících látek (B(a)P) na území Opavy v porovnání s imisními koncentracemi v ostatních částech ČR jsou znázorněny na obrázku níže.

Obr. 4: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo[a]pyrenu, 2015–2019 (ČHMÚ, 2021)

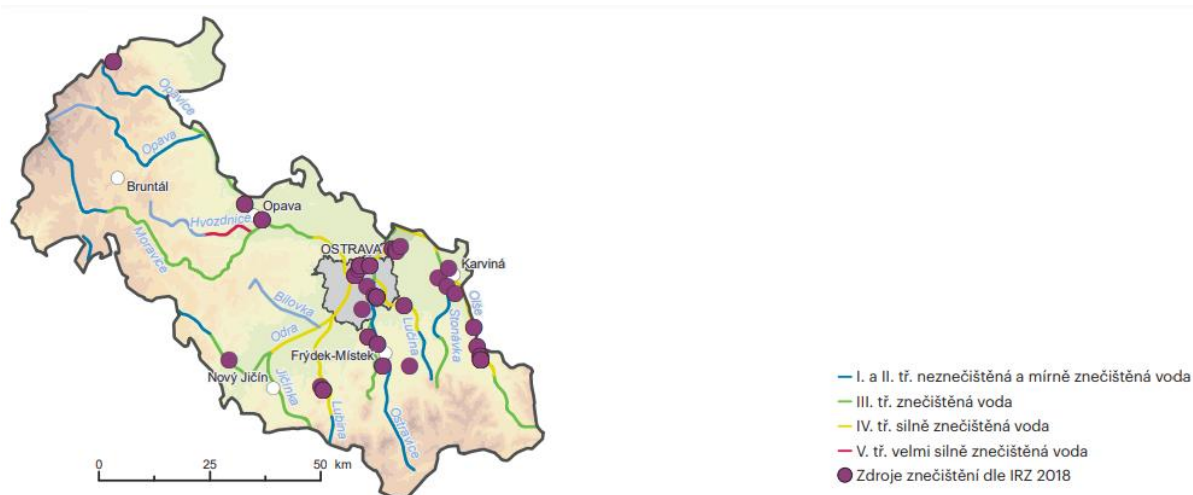
C.3.4 VODA

Hlavními vodními toky na území města jsou řeky Opava a Moravice, jejichž soutok se zde nachází. Obě řeky náleží do povodí Odry. Významnější vodní plochou na území města je Stříbrné jezero (cca 6,6 ha), které se nachází v severní části města a vzniklo zatopením lomu na sádrovec.

Jakost povrchových vod

Znečištění toků v Moravskoslezském kraji je ovlivňováno především průmyslovou a důlní činností, ale i přes jejich přetrvávající působení se stav z dlouhodobého hlediska zlepšuje. Řeky Opava a Moravice dosáhly v období 2018-2019 III. třídy jakosti (znečištěná voda) a řeka Hvozdnice V. třídy jakosti (velmi silně znečištěná voda) (CENIA, 2020). Znečištění pochází z vypouštěných odpadních vod z komunálních i průmyslových zdrojů města Opavy, ČOV města Opavy a z dalších přítoků přivádějících vodu z okolních obcí (Opava, 2021).

Kvalitu povrchové vody ovlivňuje lidská činnost v podobě komunálního a průmyslového znečištění a znečištění ze zemědělské činnosti. Jak vyplývá z textu výše, povrchové vody vykazují organické znečištění, které se uvádí jako biochemická spotřeba kyslíku (BSK₅) případně chemická spotřeba kyslíku (ChSK) a znečištění fosforem. Toto znečištění pochází hlavně z obcí a měst na toku a ze zemědělství. Povodí Odry, s. p., uvádí 23 hlavních bodových zdrojů znečištění vod, mezi které patří také ČOV Opava s hodnotou 13 tun BSK₅/rok.

Obr. 5: Jakost vody v tocích, 2018–2019 (CENIA, 2020)

Dle predikcí změn klimatu však bude vzhledem ke sníženým průtokům a vyšším teplotám ve vodních tocích zejména v letním období bude docházet ke zhoršování kvality povrchových vod, což se může odrazit i na zhoršené kvalitě podzemních vod, přičemž zcela zásadní je dopad na vodní ekosystémy tekoucích vod.

Koupací vody

V rámci monitoringu koupacích vod bylo na území města Opavy sledováno pouze Stříbrné jezero. V roce 2020 byla jakost vody zhodnocena jako vhodná ke koupání, stejně jako v roce 2019 (Geoportál, 2021).

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Na území města Opavy se nenachází CHOPAV.

Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zájmové území není součástí zranitelné oblasti.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,

Dle Nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

Zásobování vodou

Dodávaná pitná voda pochází z 94 % z centrálních zdrojů vodárenské soustavy „Ostravský oblastní vodovod“. Město je v současnosti zásobováno ze tří vodních zdrojů – z 94,5 % zásobuje Opavu vodní nádrž Kružberk a dalšími zdroji jsou Jaktařský zářez (z roku 1886 a do vybudování nádrže Kružberk hlavní zdroj vody pro Opavu), který se na zásobování podílí 5,5 %, a prameniště ve Velkých Hošticích, které za určitých tlakových podmínek zásobuje Opavu-Kateřinky a slouží jako doplňující zdroj. Podle výsledků Sčítání lidu, domácností a bytů 2011 je na veřejný vodovod v Opavě napojeno 94 % obydlených bytů, podle evidence SMVaK to v roce 2012 bylo 99,8 % obyvatel.

Největšími úpravkami vody jsou Podhradí (maximální kapacita 2200 l/s), Nová Ves u Frýdlantu n. O. (2200 l/s) a Vyšší Lhoty (450 l/s). Spotřeba pitné vody domácnostmi v roce 2012 byla 32,9 m³ na obyvatele, tj. cca 90 l na osobu a den. V celé ČR klesla za posledních 20 let denní spotřeba vody na osobu o více než třetinu a nyní se spotřeba domácností pohybuje okolo 90 litrů denně. Z tohoto hlediska je spotřeba pitné vody v Opavě průměrná. V některých částech města jsou obyvatelé zásobováni vodou ze studní.

Zejména v posledních letech se na území ČR, Statutárního města Opava nevyjímaje, projevuje nedostatek vody pro zavlažování, nejen v letním období. S predikcí změn klimatu v letech následujících bude docházet k častějšímu výskytu sucha, a to včetně sucha hydrologického (Opava, 2021).

Nerovnoměrné rozložení srážek může vést k dlouhodobé pasivní hydrologické bilanci a tedy k lokálnímu poklesu zásob vodních zdrojů. Hlavní problém představuje zmenšení zásob ve sněhové pokrývce a posun tání směrem do zimy. Tím dojde ke snížení dotace podzemních vod a k poklesu průtoků zejména v málo vodných obdobích na přechodu léta a podzimu, což bude mít dopad na vydatnost dostupných vodních zdrojů (EKOTOXA, 2018).

Odpadní vody

Na území místní části Opava-město se nenachází žádný větší producent odpadních vod a 100 % území je odkanalizováno stávající kanalizací, která je vyhovující jak kapacitně, tak i po stránce technické.

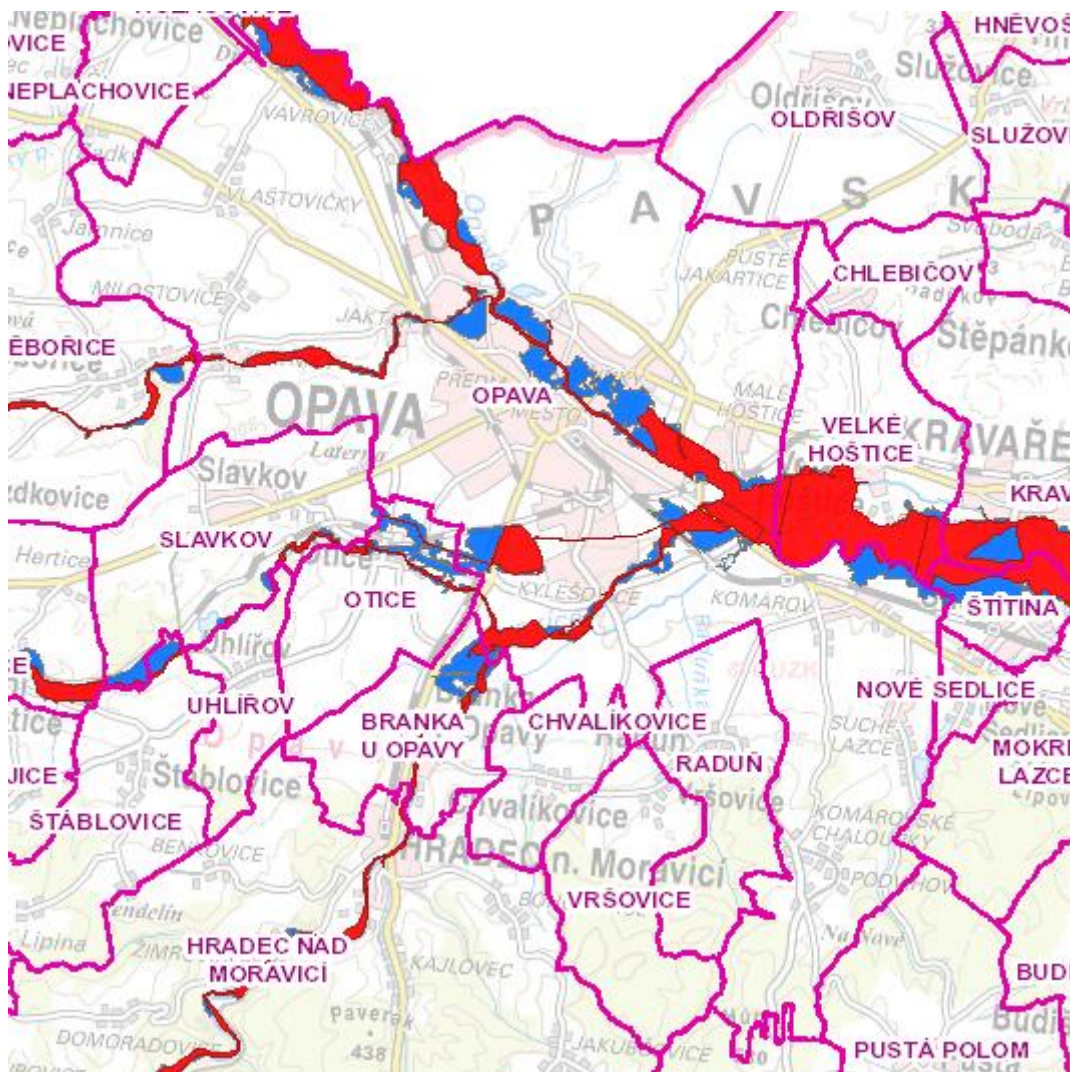
Na území městských částí Komárov, Milostovice, Malé Hoštice, Suché Lazce, Podvihov, Vlašovičky se nachází celá řada drobných podnikatelských aktivit a objektů občanské vybavenosti, které z pohledu řešení problematiky nejsou významnými producenty odpadních vod. Ve Vávrovicích v průmyslové zóně se nachází celá řada průmyslových podniků (Femont, Ferram, Agrozem, Opavská strojírna, Ritschny kovošrot a sběrné suroviny, s.r.o., Opava, Mlýn Herber, spol. s r.o., a Cukrovar Hrušovany-závod Opava na Palhanci). Na jihozápadě území u státní silnice I/57 se nachází nový areál závodu Opavia. V Komárově, Milostovicích a Podvihově je vybudován nesoustavný systém dešťové kanalizace (jedná se zejména o postupné zatrubnění stávajících odvodňovacích příkopů betonovými troubami), přičemž stav odvedení dešťových vod v průběhu extrémních srážkových událostí je neuspokojivý.

Čištění odpadních vod je v Komárově a Podvihově zajištěno v domovních septicích, částečně jsou odpadní vody napojeny do žump. Pro odkanalizování stávající zástavby je navržena výstavba splaškové kanalizace oddílné stokové soustavy. Stávající kanalizace bude ve výhledu využita k odvedení dešťových vod do recipientu. V Milostovicích se splaškové odpadní vody z jednotlivých objektů převážně akumulují v septicích a žumpách, které mají přepady zaústěny především do stávající kanalizace. Splaškové odpadní vody v Malých Hošticích ze stávajících nemovitostí jsou svedeny na centrální čerpací stanici. V současné době je v Malých Hošticích vybudována kombinovaná kanalizace a dešťové vody jsou svedené dešťovou kanalizací do místních recipientů. V současné době je 100 % území odkanalizováno. V Suchých Lazcích, Vávrovicích, Zlatníkách a Vlašovičkách je v současné době vybudována soustavná jednotná kanalizační síť. Je navržena výstavba nové splaškové kanalizace.

Likvidace odpadních vod je částečně zajištěna na centrální mechanicko-biologické ČOV (PRVÚK, 2019).

Povodňová ochrana

Významným limitem území, který je nutné při rozvoji a využití území respektovat, jsou záplavová území. Záplavová území jsou stanovena na vodních tocích Opava, Moravice, Hvozdnice, Velká. V době zvýšených průtoků je ohrožena především zástavba nacházející se v bezprostřední blízkosti vodních toků. Zástavba je ohrožena především při průtoku Q_{100} .

Obr. 6: Stanovené záplavové území Q₁₀₀ (modře) a aktivní zóna (červeně) na území města a v blízkém okolí (Geoportal MSK, 2021)

Město Opava je z hlediska možného zaplavení chráněno proti stoleté vodě. Výjimku tvoří část obce Vávrovice, obec Držkovice a lokálně některé nezastavěné plochy podél toků Hvozdnice, Moravice a Opavy.

Pro snížení rizika vzniku záplav je realizován projekt Realizace přírodně blízkých protipovodňových opatření na území Opavy. Tato opatření spočívají především v obnově přírodě blízkého stavu toků a jejich niv a obnovení přirozených funkcí krajiny při zadržování vody. Projekt je zaměřen na navržení ekologicky šetrných protipovodňových a protierozních opatření na území města Opavy (celkem 90,54 km²). Jedná se o katastrální území Držkovice, Jaktař, Jarkovice, Kateřinky, Komárov, Komárovské Chaloupky, Malé Hoštice, Milostovice, Opava-Město, Opava-Předměstí, Palhanec, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlaštovičky a Zlatníky (Opava, 2021).

Povodňová problematika rovněž souvisí s problematikou změn klimatu. Do budoucna se v této souvislosti předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Problém v poslední době představují také přívalové (bleskové) povodně, kdy zejména na malých vodních tocích dochází během velmi krátké doby (desítek minut až několika hodin) k prudkému vzestupu hladiny a jejímu následnému rychlému poklesu. Nejčastější příčinou vzniku takovýchto povodní jsou intenzivní přívalové srážky spojené s výskytem silných bouřek v letním období. Přívalovým povodním často předchází plošný odtok vody po svazích (POVIS, 2018). Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptaci na změnu klimatu a z ní vyplývajících jevů, např. prostřednictvím úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst.

C.3.5 GEOMORFOLOGICKÉ A GEOLOGICKÉ POMĚRY A SUROVINOVÉ ZDROJE

Území opavského okresu se rozkládá na rozhraní dvou velkých geologicky rozdílných celků – staršího Českého masívu na západě a mladších Karpat na východě. Dále je území členěno na Krkonoško-jesenické soustavy a Středopolské nížiny, podsoustavy Jesenické (západní část) a Slezské nížiny (východní část), celků Nízký Jeseník (západní a jihovýchodní část) a Opavská pahorkatina (východní část), podcelků Vítkovská vrchovina (jihovýchodní část), Stěbořická pahorkatina (západní část), Hlučínská pahorkatina (severovýchodní část) a Poopavská nížina (centrální část) a okrsků Zlatnická pahorkatina, Opavsko-moravická niva, Otická nížina, Koběřická pahorkatina, Kravařská rovina, Komárovská nížina, Heřmanická vrchovina a Těškovická pahorkatina (MapoMat, 2021).

Během prvohor bylo území součástí variského horstva. V devonském období bylo území zalito mořem a vytvořily se zde vrstvy usazenin – pískovce, slepence a břidlice. Karbonského stáří jsou horniny podloží opavské pánve. V druhohorách bylo Opavsko souší, jedná se o relativně klidné období. Z druhor jsou známy horniny z vrhu u Hněvošic. V období třetihor bylo území zaplaveno mořem a během třetihorního vrásnění byla parovina Nízkého Jeseníku rozlámána, na zlomových liniích se projevila sopečná činnost (neovulkanity u Otice – Kamená hora, Hůrka u Štěplovce, k výlevům čediče došlo u Kobeřic a Budišovic. Na území České republiky zasáhl v saalském a elsterském zalednění okraj severského pevninského ledovce. Opavsko bylo pokryto ledovcem téměř z poloviny své rozlohy. Pozůstatkem zalednění jsou ledovcové uloženiny – glacigenní sedimenty, nacházející se právě v oblastech, které byly pokryty pevninskými nebo horskými ledovci. Mezi glacigenní sedimenty na území Opavska patří souvkové hlíny (v okolí Uhlířova, Opavy, Kravař, Štěpánkovic, Píště a Vřesiny), glacialakustrinní písky, glacialakutrinní jíly a varity a horniny skalního podkladu. V souvkovém materiálu

jsou přítomny horniny severoevropského původu, zejména ze Skandinávie a Pobaltí, k nimž patří i bludné balvany (Hájčiková, P., 2007).

Na zájmovém území se nachází chráněné ložiskové území (CHLÚ) Kateřinky (sklářské a slévárenské písky) a Jaktař (cihlářské suroviny).

Na území města Opavy se nacházejí dvě výhradní ložiska sklářských a slévárenských písků (Palhanec-Vávrovce) a cihlářské suroviny (Opava-Jaktař). Ložiska nevyhrazených zdrojů představují Kylešovice (štěrkopísky), Kylešovice-Raduň (štěrkopísky), Štítina-západ (štěrkopísky)

V území se nenachází žádná předpokládaná ložiska nerostů (SURIS, 2021).

V minulosti by těžena zejména Břidlice u Háje, Hlubočce, Budišovic, Čermné, Deštné, Svobodných Heřmanic a Zálužného. Pískovec je těžen v povrchových lomech u Jakubčovic, Kajlovce a v Mladecku. Naleziště sádrovce bylo v městské části Kateřinky, kde je v současnosti vytěžený sádrovcový důl zatopen a využíván jako přírodní koupaliště k rekreaci. Dalším místem výskytu sádrovce jsou Kobeřice (Hájčiková, P., 2007).

C.3.6 PŮDA A VYUŽITÍ ÚZEMÍ

V Opavě převažuje zemědělská půda, která tvoří 2 371,8 ha, tj. 73,8 %. Největší rozlohu tvoří orná půda na ploše 5 950,9 ha (65,7 % z celkové rozlohy). Zahrady zaujímají plochu 412,3 ha (4,6 %) a trvalý travní porost 321,7 (3,6 %).

Oproti tomu nezemědělská půda tvoří 2 371,8 ha, což odpovídá 26,2 % rozlohy území města s největším zastoupením lesních pozemků 501,1 ha (5,5 %). Zastavěná plocha a nádvoří tvoří 492,6 ha (5,4 %) území a vodní plochy 160,6 ha (1,8 %). Zbytek představují ostatní plochy (sklady, území pro těžbu, komunikace a další plochy, které nelze zařadit jinak), které však představují 1 217,6 ha (13,4 %). Skladba využití jednotlivých ploch a jejich funkcí se v průběhu několika let výrazně nemění (ČSÚ, 2021; Opava, 2021).

Negativní dopad na biodiverzitu má trend soustřeďovat zemědělské pozemky do větších půdních bloků. Rovněž narůstá trend využívání intenzivních technologií a způsobů obhospodařování.

Územním plánem Opavy jsou navržena protierozní a protipovodňová opatření v povodí Mlýnského náhonu, Kateřinského potoka, Pilštského potoka, Hoštaty, Milostovického potoka a Opavy, která řeší odvodnění problémových ploch pomocí stávajících a navržených příkopů, průleहů a stok dešťové kanalizace zaústěných do Mlýnského náhonu, Kateřinského potoka, Pilštského potoka, Hoštaty, Milostovického potoka a bezejmenného levobřežního přítoku Opavy.

C.3.7 LESY

Lesy tvoří velice malou část města, tedy 5,5 %. Významná část z nich je ve vlastnictví Lesů České republiky, s.p. a fyzických osob.

Velkou část lesů tvoří smíšené porosty. Jehličnaté stromy jsou v současné době poškozovány suchem, kůrovcem a dalšími chorobami. Jsou náchylnější k vysokým teplotám. Žádoucí je proto postupná přeměna jejich druhové skladby k přírodě bližšímu složení (ÚHÚL, 2021).

Lesy plní kromě hospodářské celou řadu dalších funkcí. Významná je rekreační, neboť lesy slouží celému spektru návštěvníků, od cyklistů, přes pěší nebo v zimě pro běžecké lyžování. Významná je také funkce retenční, kdy lesy jsou velkým rezervoárem vody. Potenciál je v jejím dalším zadržování pomocí tůní nebo drobných vodních ploch.

Mimo lesní porosty je v řešeném území vysoce zastoupena strukturní zeleň, která v okrajových

částech zastavěného území přechází až do obytného prostředí města, propojuje městskou část s přírodním prostředím v krajině.

Důležitým krajinným prvkem je doprovodná zeleň podél vodotečí, místních a polních komunikací. Nejvýraznější břehové porosty jsou podél řeky Opavy mimo centrum města, Moravice, Hvozdnice a dalších.

Městská zeleň je nenahraditelnou biologickou složkou životního prostředí pro městské obyvatele, chrání je před faktory poškozující životní prostředí - hluk, prach, zachycuje znečištění ovzduší.

V Opavě, vzhledem i k poměru zastoupení lesních porostů, není problémem odumírání smrkových porostů. Jedná se však o dlouhodobější problém, který je způsoben kombinací více faktorů – nepříznivé klimatické podmínky (sucho, méně srážek), škůdci (kůrovec a václavka), menší odolnost lesa v důsledku založení porostů v nevhodném prostředí (nepůvodnost smrku, výsadba na nevhodných stanovištích), nevhodné způsoby hospodaření v lesích v minulosti, které nezohledňovaly přirozenou skladbu lesa, a další. Poslední roky byly roky s extrémně suchým létem, které pozitivně ovlivnilo populace kůrovce, a to v takové míře, že došlo k jeho plošnému přemnožení na mnoha místech kraje i ČR.

Problém odumírání smrkových porostů je problémem celého území České republiky. Odumírání porostů je spojeno především s porosty nižších nadmořských výšek, u smrku je tento interval mezi 300 – 1 000 m n. m. Kromě výše zmíněného vlivu tohoto faktu na ekonomickou a hospodářskou situaci v oblasti (dřevozpracující průmysl, stavebnictví) se tyto podmínky mohou mít také vliv na zdraví a pohodu obyvatel, kdy absence lesa a vzrostlé zeleně působí negativně na psychiku člověka. Tímto faktorem může být také ovlivněna oblast cestovního ruchu, protože návštěvníci se do oblasti vydávají také kvůli jeho přírodním krásám. Problémem při obnově lesů však mohou být, kromě již narušených půd vodní erozí a nedostatku zejména bazických prvků v půdě důležitých pro růst stromů v důsledku kumulované depozice imisí v lesních půdách v průběhu minulých let, také vysoké stavy spárkaté zvěře, včetně nepůvodních druhů (např. daněk), které okusují semenáčky a brání tak založení lesa nového.

C.3.8 PŘÍRODA A KRAJINA

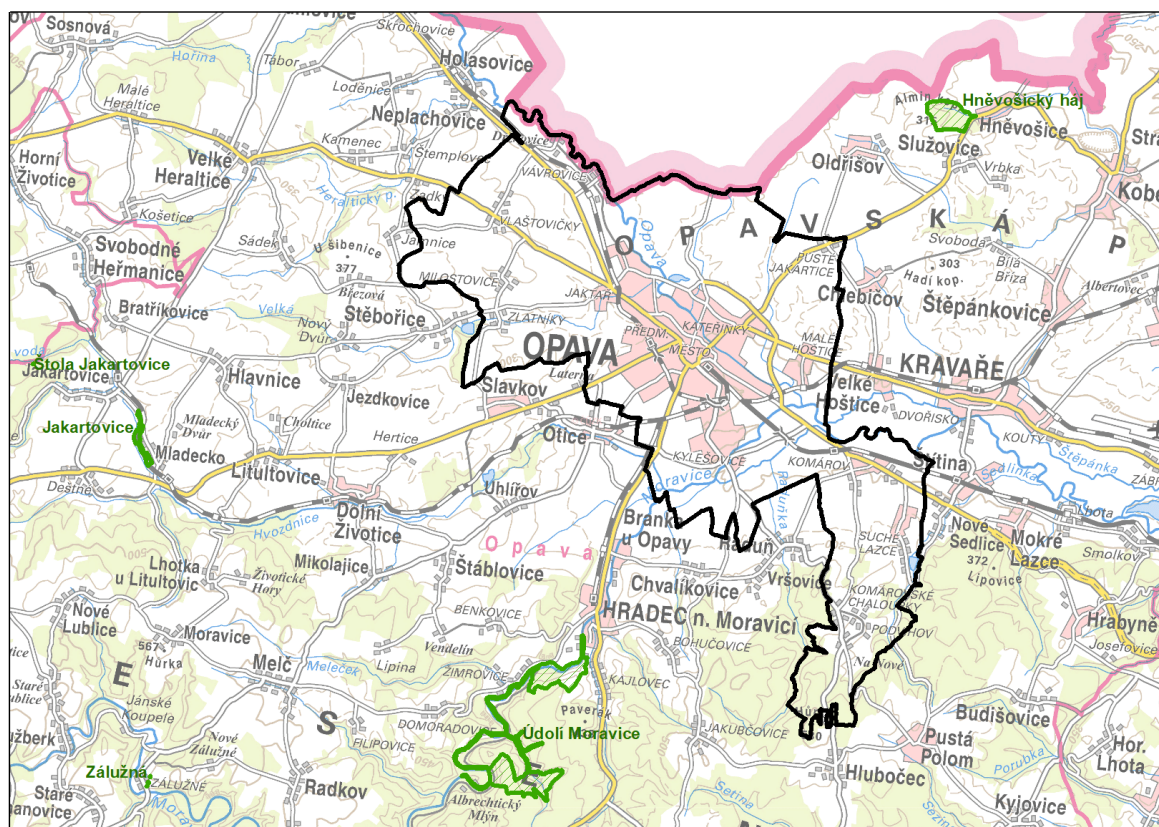
Chráněná území

Na území města se nenachází žádná chráněná území. Pouze v blízkosti lze najít PP Heraltický potok, PP Otická sopka, PR Hvozdnice, PR Koutské a Zábřežské louky, NPP Odkryv v Kravařích, PP Údolí Moravice, PR Hořina, PP Hůrky (MapoMat, 2021; ÚSOP, 2021).

Natura 2000

Do zájmového území města Opavy nezasahují žádné ptačí oblasti (PO) a evropsky významné lokality (EVL). Ve vzdálenosti 4 km se nachází EVL Hněvošický háj a EVL Údolí Moravice, již ve větší vzdálenosti EVL Jakartovice a EVL Štola Jakartovice.

Jejich vymezení vůči území města je znázorněno na obrázku níže.

Obr. 7: Evropsky významné lokality v blízkosti území města Opavy (AOKP ČR, 2021)

Ramsarské mokřady

Na území města Opavy se žádná území zařazena na seznam mokřadů, mezinárodního významu chráněných Ramsarskou úmlouvou, nevyskytují.

Přírodní parky

Přírodní parky se v zájmovém území nevyskytují.

Významné krajinné prvky (VKP)

Významný krajinný prvek je dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění definován jako ekologicky a geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability.

Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašelinště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona č. 114/1992 Sb. orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy.

Na území města se nachází řada VKP ze zákona (např. vodní toky, údolní niva či rybník) a 21 registrovaných VKP.

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.

V řešeném území je vymezen územní systém ekologické stability nadregionální, regionální i lokální úrovně. Z prvků ÚSES se v řešeném území nachází:

- nadregionální biocentrum
- nadregionální biokoridor
- regionální biocentrum
- regionální biokoridor
- lokální biocentrum
- lokální biokoridor
- interakční prvky

V současné době je ÚSES na území města Opavy ve všech svých úrovních nefunkční. Největší problémy, které způsobují nefunkčnost ÚSES, vytvářejí antropické bariéry (zástavba, silniční sítě, ochranný systém hrazení potoků a řek, velké území s velmi nízkou ekologickou stabilitou – území je z hlediska ÚSES velmi špatně propustné). Tato problematika souvisí s přístupem vlastníků pozemků (Opava, 2021).

Památné stromy

Na území města se nachází 8 památných stromů (dub červený, jasan v Opavě, platan javorolistý a pět tisů červených (ÚSOP, 2021).

Péče o chráněné živočichy

V České Republice existuje od roku 1997 Národní síť stanic pro handicapované živočichy, která sdružuje subjekty pečující o zraněné a nemocné volně žijící živočichy. Jejich cílem je zajistit pomoc těmto živočichům a umožnit jejich plnohodnotný návrat do přírody. V případě, že je zranění vážné a neumožňuje zvířeti plnohodnotný návrat do volné přírody, je ponecháno trvale ve stanici.

Ve statutárním městě Opavě se nachází 1 záchranná stanice pro handicapované živočichy, a to Bartošovice. Tato záchranná stanice je členem Národní sítě záchranných stanic, kterou koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP).

Invazní druhy

Specifickou problematikou v obecné ochraně rostlin a živočichů je problematika invazních druhů, tedy těch druhů, jejichž introdukce a/nebo šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Negativním působením nepůvodních druhů je pronikání do „přirozených“ společenstev a potlačování původních druhů. Následně dochází k rozvrácení společenstva a často tento proces končí vznikem silně pozměněných (v extrémních případech monocenózních) společenstev, která jsou výrazně druhově ochuzena. Dalším negativem jsou zdravotní rizika některých invazních rostlin, které mohou obsahovat jedovaté, nebo fototoxické látky, případně silné alergen.

Mezi nejproblematictější invazní druhy se na území Moravskoslezského kraje řadí bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*) a všechny 3 druhy křídlatek (*Reynoutria* sp.), které se intenzivně vegetativně šíří.

C.3.9 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) se považuje závažná kontaminace horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod, ke které došlo nevhodným nakládáním s nebezpečnými látkami v minulosti (zejména se jedná např. o ropné látky, pesticidy, PCB, chlorované a aromatické uhlovodíky, těžké kovy apod.). Tento závažný stav byl způsobem používáním k životnímu prostředí nešetrných, ale ve většině případů povolených technologií a chemických látek. Nejedná se o produkt současných činností ani současných havarijních stavů. SEZ ohrožuje zdraví člověka nebo složky životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

Dle „Systému evidence kontaminovaných míst“ (SEKM), tj. evidence informací o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných místech, ekologických újmách a lokalit s řešenou ekologickou újmou, je ve městě Opavě evidováno 52 schválených starých ekologických zátěží, které by měly být postupně sanovány. Nejvíce lokalit se SEZ představují lokality vyloučené lokality (31) a kontaminovaný areál - průmyslová či komerční lokalita (10).

Níže uvádíme čtyři nejrizikovější lokality vyskytující se v zájmovém území. U první z nich je potvrzeno aktuální neakceptovatelné zdravotní riziko a nutnost bezodkladného nápravného opatření (A3) a u dalších je kontaminace nad úroveň přípustných legislativních limitů, nemožnost využívání lokality v souladu s platným územním plánem nebo šíření kontaminace z lokality a existuje zde nutnost realizace nápravného opatření (A2) (SEKM, 2021).

Tabulka 5 Staré ekologické zátěže ve městě Opavě (SEKM, 2021)

Kategorie priority	Název lokality	Obec, k.ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
A3	FILSON Opava	Jaktař	doprava a distribuce (produktovody, distribuční sklady)	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma, zemědělské půdy, ÚSES
A2	Skládka Březinka	Komárov u Opavy	chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma, zemědělské půdy, ÚSES a jiných
A2	IVAX Pharmaceuticals s.r.o.	Komárov u Opavy	chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma, zemědělské půdy, ÚSES, útvarů podzemních vod s vodohospodářským významem a jiných
A2	České dráhy - Depo kolejových vozidel Opava	Opava-Předměstí	doprava a distribuce (produktovody, distribuční sklady)	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace zemědělské půdy, ÚSES, památkové zóny a jiných

Jako brownfield je označována nemovitost (pozemek, objekt, areál), která je nedostatečně využívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.

Ve městě Opavě existuje mnoho nevyužitých ploch. Město ale vlastní pouze zanedbatelné množství těchto areálů a má velice malý vliv na vlastníky areálů.

Dle databáze CzechInvestu (2021) jsou na území města 2 významné lokality typu brownfields:

- Dukelské kasárny Opava
- Výrobní a skladovací areál v Opavě

C.3.10 ODPADY

Město má zpracovaný Plán odpadového hospodářství statutárního Opavy na období 2017-2022. Údaje v něm uvedené se vztahují k roku 2015, proto je níže uvedený text doplněn o aktuální vývoj na úrovni ORP Opavy (nejnižší dohádatelná úroveň).

Celková produkce odpadů Statutárního města Opavy činila v roce 2015 celkem 25 334,0 tun odpadů, z toho 191,1 tun nebezpečného odpadu. Celkově se v roce 2015 nejvíce produkovalo směšného komunálního odpadu (22 531,0 tun), dále kovů (2 075,1 tun), papíru (2 014,1 tun), bioodpadu (775,0 tun), plastu (745,7 tun), skla (675,8 tun), textilu (219,7 tun) a další. Na úrovni ORP Opavy odpovídala celková produkce odpadů v roce 2015 hodnotě 286 594,1 tun a do roku 2019 byl zaznamenán pokles o 33 902,4 tun.

Produkce směšného komunálního odpadu mírně klesá. V roce 2015 došlo k poklesu **bioodpadu** (meziroční pokles o 10,4 %; v roce 2015 vyprodukováno 775,0 t/rok) i směšného komunálního odpadu (meziroční pokles o 9,2 %; v roce 2015 vyprodukováno 22 531,0 t/rok). Může se však jednat, s ohledem na současný pokles produkce bioodpadu (BRKO), který je zároveň součástí směšného odpadu, spíše o zakolísání (suchý rok). Toto potvrzují údaje za ORP Opavu. V roce 2015 bylo vyprodukováno 53 134,7 t/rok směšného komunálního odpadu, přičemž došlo také k meziročnímu poklesu o 6,1 %. V nadcházejících letech množství SKO opět narůstá (v roce 2019 celkem 61 278,9 t/rok). Informace o BRKO nejsou k dispozici.

Celkové množství využitých odpadů v roce 2015 odpovídalo 8 830,7 t, z toho 6 858,1 t komunálních odpadů (z toho 2 953,8 t BRKO). V ORP Opava bylo v roce 2015 využito 239 518,1 tun (83,6 %), v roce 2019 celkem 186 184,4 (73,7 %) tun a odstraněno skládkováním v roce 2015 celkem 65 900,3 tun (23,0 %), v roce 2019 celkem 72 405,7 tun (28,7 %).

V případě hlavních separovaných surovin je situace v posledních letech stabilizovaná, resp. dochází k mírnému poklesu, který bude pravděpodobně způsoben trendy v současné obalové technice, kdy výrobci obalů se snaží ušetřit a vyrábí čím dál tím lehčí obaly. Ve srovnání s celostátním průměrem je pozitivní množství vytríděného papíru, plastu a skla. Za rok 2015 v průměru každý občan ČR vytrídil 42,3 kg plastů, skla, papíru a nápojových kartonů. V rámci Opavy je to 59,63 kg/občana se započtením odpadů předaných fyzickými osobami s trvalým pobytem v Opavě komerčním sběrnám.

Také u nebezpečných odpadů s obsahem rtuti a chlorfluoruhlodíků (zářivky a freony), které mají negativní vliv na zdraví lidí (rtuť) nebo na ozonovou vrstvu (freony) a tím de facto také na lidské zdraví (rakovina kůže aj.), lze pozorovat jejich pokles. Pravděpodobně se jedná o podobný trend spojený s miniaturizací výrobků a tím spojeným poklesem hmotnosti.

Zpětný odběr elektrozařízení a monočláneků je zajišťován na základě smluvního ujednání s kolektivními systémy (ASEKOL, ELEKTROWIN, EKOLAMP). Odpad elektrozařízení již není evidován jako odpad, ale je s ním nakládáno jako s výrobky podléhajícími zpětnému odběru v souladu s dikcí zákona o odpadech.

Největší potenciál zlepšení je v dokonalejší separaci a následném využití jednotlivých složek směšného komunálního odpadu, a to především z hlediska bioodpadu v něm obsaženém, ale týká se to samozřejmě všech složek (plasty, sklo, papír, elektrozařízení aj.) a s tím souvisí také třídění nebezpečných složek.

Město Opava podporuje činnosti v oblasti předcházení vzniku odpadů, kdy občanům v roce 2013 poskytl bezplatný pronájem kompostérů (celkem 2 303 kompostérů o celkové kapacitě 2 483 m³). Dále došlo k umístění kontejnerů na textil (celkem 41 včetně několika na soukromých pozemcích.). Textil je dále využíván ke stejnému účelu, příp. horší části jsou využity na čištění strojů. Legislativně zde patří i zpětný odběr elektrozařízení, který město dlouhodobě podporuje. S uvedenou problematikou souvisí spolupráce s kolektivními systémy na sběr elektrozařízení. V tomto případě se

jedná především o minimalizaci škodlivých účinků nebezpečných složek v těchto odpadech obsažených (těžké kovy, freony, případně rtuť v zářivkách) a s dalším využitím především kovů v nich obsažených.

Město využívá také možnosti odkazovat z vlastního webu na jiné užitečné informace spojené s touto problematikou, např. na „Ekomapu“ Opavy (<http://www.opavska-ekomapa.cz/#>), kterou vytvořilo a spravuje občanské sdružení Za Opavu s cílem ukázat obyvatelům praktické možnosti pro ekologicky šetrné rozhodování. V Ekomapě lze nalézt nejenom místa spojená s nakupováním - prodejny biopotravin, místa prodeje lokálních potravin, ale také opravy a bazary, které dávají nový život starým věcem, cykloservisy, které umožňují projet město na kole. Jsou zde také možnosti, jak se zbavit odpadů - od sběrných středisek až po kontejnery na obnošené oblečení, apod. Pro snižování produkce komunálních odpadů jsou v závazné a směrné části definované konkrétní cíle a opatření (POH, 2017; VISOH, 2021).

V současnosti je ve světě v ČR v odpadovém hospodářství stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek.

C.3.11 HLUK

Obecně má hluk významný negativní vliv na zdraví obyvatel, kdy buď přímo působí na sluch obyvatel (spíše v případě krátkodobého, ale intenzivního zdroje hluku) nebo, v případě dlouhodobého vystavení se hluku, vyvolává u obyvatel odvozené poruchy (vysoký krevní tlak, snížení imunity, chronická únava, snížení kvality spánku, deprese, zhoršení paměti, ztráta pozornosti a jiné).

Vlivy hluku na obyvatelstvo ukazují mj. výsledky Strategického hlukového mapování (SHM), které ovšem dosud nejsou k dispozici pro území celé ČR, ale pouze pro vymezené aglomerace a dopravní infrastrukturu - lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok (hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není).

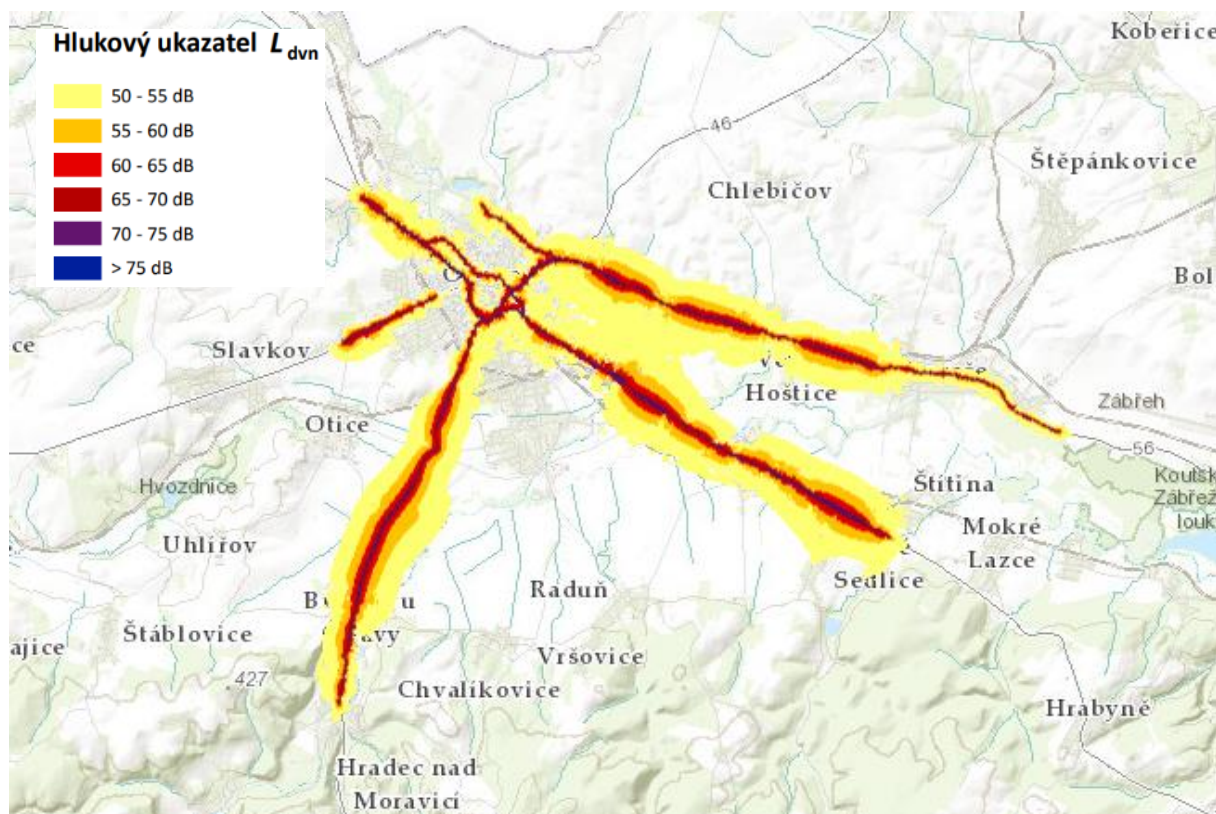
Největším zdrojem hluku ve městě Opava je doprava (zejména těžká nákladní doprava). Nejproblémovějšími úseky silniční sítě jsou průjezdní úseky silnic centrem města. Při dopravních špičkách, jejichž délka trvání a rozsah se každoročně rozšiřuje, se stává Opava velmi obtížně průjezdnou. Tvořící se kolony vozidel nejen svým hlukem, ale i exhalacemi a prašností velmi negativně působí na životní prostředí ve městě. Na některých úsecích komunikací jsou pravidelně překračovány hlukové limity. Jedná se o úseky ulic Krnovská, Hradecká, Olomoucká, Komenského, Hlavní, Ratibořská, Praskova, Kasárenská, Pekařská. Na hlavních průtazích městem jsou povolené limity překračovány významně, někde až o 10 dB. Železniční doprava je z hlediska vlivu hluku v Opavě méně významná, neboť trať do Ostravy je vedena mimo centrum města a spoje na trati do Krnova jsou oslabeny.

Z hlediska počtu stížností a počtu zasažených obyvatel je větším problémem hluk z hudebních produkcí na otevřených prostranstvích – diskotéky a koncerty v parcích, náměstích, hřištích. Tato hlučnost v nočních hodinách přesahuje mnohdy limity o více než 10 dB, k čemuž se připojují ještě rušivé projevy hostů, bouchání dveří aut, apod. Významným zdrojem hluku jsou také hudební produkce v uzavřených objektech, zejména těch, které nemají dostatečné stavební protihlukové úpravy.

Dalším zdrojem jsou různé výroby a provozy.

Hodnoty hladiny hluku ve dne přesahující 65 dB, které již indikují možný vznik kardiovaskulárních onemocnění (zejména ICHS) byly vypočteny v centrální části Opavy, podél hlavních silnic na katastrálním území Opava město, podél všech radiálních silnic I. třídy, podél významněji dopravně zatížených místních komunikací (Opava, 2021).

Pro deskriptor hladiny akustické energie L_{dvn} (den-večer-noc) je stanoven limit vyhláškou č. 315/2018 Sb., kterou se stanoví mj. mezní hodnoty hlukových ukazatelů a také základní požadavky na obsah strategických hlukových map a akčních plánů (vyhláška o strategickém hlukovém mapování). Limit pro deskriptor L_{dvn} pro silniční dopravu je podle uvedené vyhlášky roven 70 dB. Pro deskriptor hladiny L_n (ukazatel rušení spánku) je limit 60 dB.

Obr. 8: Automobilová doprava jako zdroj hluku ve městě Opavě 2017, L_{dvn} (SHM, 2017)

C.3.12 KULTURNÍ PAMÁTKY

Jedná se o movité i nemovité věci nebo jejich soubory, jež jsou významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti a projevem tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické (případně proto, že mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem).

V Opavě se nachází tři národní kulturní památky (Kaple sv. Kříže v Opavě, Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Opavě, Společenský dům (Obchodní a živnostenská komora) v Opavě), 99 kulturních památek, památková zóna (Opava) a ochranné pásmo městské památkové zóny města Opavy (NPÚ, 2021).

Archeologické lokality

Na území města Opavy se nachází několik lokalit s potvrzenými, anebo předpokládanými archeologickými nálezy. Nejrozsáhlejší území s potvrzenými archeologickými nálezy se nacházejí v centru města Opavy, Jaktarů, Vávrovicích, Kylešovicích a Malých Hošticích (ISAD NPÚ, 2021).

C.3.13 ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Město Opava má od roku 2009 zpracovávána Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v současnosti probíhá v koordinaci s přípravou SP její aktualizace. Koncepce EVVO je dlouhodobý dokument, jehož cílem je návrh funkčního systému EVVO ve městě.

Město aktivně spolupracuje s odbornou i širokou veřejností, se školami, profesními a neziskovými organizacemi. Ve vzájemné spolupráci je pořádána řada osvětových akcí, které zvyšují povědomí o základních environmentálních problémech a otázkách, a vzniká řada publikací zaměřených na životní prostředí. Do přípravy projektů je rovněž zapojována veřejnost.

Na území města rovněž působí několik organizací, které se přímo zabývají ochranou přírody a životního prostředí a EVVO – Dětský lesní klub V Koruně stromu, „Kapradí“, spolek, Natura Opava – Czech Republic, z. s., Spolek Ekolyceum, Spolek Lesní klub Zvonek, ZO ČSOP Ochránce, ZO ČSOP Přírodní park Moravice a další (Opava, 2021).

Z hlediska ochrany životního prostředí je podstatné, že v některých případech, zejména v oblasti snižování negativních vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší, nakládání s odpady (separovaný sběr, eliminace spalování odpadů v domácnostech, odpor proti energetickému využití odpadu v moderních zařízeních), ochrany přírody, ochrany klimatu a dalších jsou nástroje EVVO nezbytnou, nikoliv však postačující, podmínkou řešení. Pouze legislativní, administrativní ani ekonomické nástroje nejsou při ochraně životního prostředí samospasitelné, bez zapojení informované, vzdělané, poučené a v důsledku také aktivní veřejnosti.

C.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán podrobně v předcházejících kapitolách. Níže je uveden hlavní souhrn nejvýznamnějších problémů:

OVZDUŠÍ

- Kvalita ovzduší ovlivněná zejména lokálními topeništi, průmyslem a dopravou
- Překračování imisních limitů B(a)P a ozónu na území města

KLIMA A ZMĚNA KLIMATU

- Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, snižování zásob vody v půdě, pokles hladin vodních zdrojů).
- Postupně se zvyšující vliv vysokých teplot a četnějších vln veder na zdraví především zranitelných skupin obyvatel (senioři, chronicky nemocní, děti).

HLUK

- Hluk v blízkosti hlavních komunikací, který se v důsledku navyšování intenzity provozu postupně zvyšuje
- Hluk z hudebních produkcí na otevřených prostranstvích
- Hluk výrobních podniků a provozů

VODA

- Komunální a průmyslové znečištění, znečištění pod výpusti ČOV a znečištění ze zemědělské činnosti
- Nízký podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci v některých částech města
- Existence záplavových území
- Dopady klimatické změny (riziko bleskových povodní, sucho omezující další rozvoj a udržování městské zeleně, odumírání lesních porostů)

PŮDA A ZEMĚDĚLSTVÍ

- Erozní ohrožení půd z důvodu intenzivního zemědělského využívání půd, nedostatku stabilizačních prvků v krajině (meze, aleje, rozptýlená zeleň, zatravněné údolnice, louky, polní cesty, nivní porosty apod.)
- Erozní ohrožení a vysušování půd

LESY

- Degradace lesů v důsledku dopadů klimatické změny a návazné gradace škůdců; sukcese invazivních druhů v lese

PŘÍRODA A KRAJINA

- Potenciální střet podmínek ochrany přírody a některých rozvojových aktivit (např. doprava)
- Špatný stav krajiny v okolí města

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- Přítomnost starých ekologických zátěží s dosud nerealizovanými opatřeními k jejich eliminaci
- Přítomnost nevyužívaných brownfields

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Produkce komunálního odpadu vykazuje stoupající trend
- Stále převažující vysoká míra skládkování

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

V případě, že Závěrem zjišťovacího řízení bude rozhodnuto o dalším posuzování, bude komplexní posouzení Strategického plánu rozvoje města Opavy 2021+ na životní prostředí a veřejné zdraví následně provedeno v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP.

V takovém případě by byl použit standardní postup stanovení referenčních cílů životního prostředí a porovnání jednotlivých cílů, respektive opatření strategického plánu, s uvedenými referenčními cíli. Referenční cíle ochrany životního prostředí umožní posoudit, jak mohou jednotlivé cíle, respektive opatření strategického plánu, ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí, a zda je budou ovlivňovat pozitivně, negativně nebo zda budou vůči plnění cílů neutrální. Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace strategického plánu na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a také jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru intervencí (projektů), podporovaných koncepcí.

Pro stanovení referenčního hodnotícího rámce a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů ochrany životního prostředí bude použit osvědčený postup.

1. V první fázi bude na základě cílů a priorit národních i krajských koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah, vytvořen seznam všech potenciálních referenčních cílů (sada potenciálních referenčních cílů ŽP).
2. Tento seznam bude dále upraven na základě stávající analýzy stavu životního prostředí města.
3. Referenční rámec však může být finalizován až na základě Závěru zjišťovacího řízení, který by měl obsahovat upřesnění obsahu a rozsahu připravovaného Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a stanovit, který oblastem životního prostředí by měla být ve Vyhodnocení věnována zvláštní pozornost z důvodu potenciálních dopadů koncepce.

Ve druhé fázi by byly v rámci Vyhodnocení vybrány z kompletní sady potenciálních referenčních cílů ochrany životního prostředí ty cíle, u nichž bude nalezena vazba k jednotlivým cílům a opatřením koncepce. Vyhodnocení by bylo provedeno tabulkovou formou porovnáním vztahu cílů a opatření rozvoje k vybraným referenčním cílům (negativní, neutrální, respektive pozitivní vliv) s následným komentářem a doporučením autorům a předkladateli koncepce.

Při hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen standardní dopady, tedy potenciální vlivy na životní prostředí ve smyslu výše uvedených právních předpisů, ale také vzájemný vztah mezi stavem životního prostředí v oblasti a jejím plánovaným rozvojem (tedy stav ŽP jako potenciální limit rozvoje).

Specifikace hlavních potenciálních vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví

Předpokládané vlivy na životní prostředí je možné v této fázi pouze usuzovat, a to na obecnější úrovni, jelikož se teprve zpracovává návrhová část. Níže uvedený text je tedy nutné chápat především orientačně, a to s ohledem na stávající trendy v rámci ČR, potažmo města Opavy.

Předpokládané pozitivní vlivy SP na životní prostředí je možné předpokládat v těchto oblastech:

- Zlepšení stavu ovzduší
- Efektivní odstraňování starých ekologických zátěží (rekultivace, sanace)
- Zlepšení stavu vodních toků, obnova a stabilizace vodního režimu v krajině, podpora zadržování vody ve volné krajině a ve městě
- Snížení rizika erozní ohroženosti půdy a předcházení záboru kvalitních půd ZPF
- Zlepšení druhové skladby lesů a schopnosti zadržování vody v krajině
- Adaptace na dopady změny klimatu ve městě a okolí
- Efektivnější nakládání s odpady, omezení produkce a skládkování komunálního odpadu
- Zlepšení ochrany přírody a krajiny, zvýšení stability ekosystémů
- Potenciální pozitivní vlivy na veřejné zdraví
- Podpora udržitelné mobility ve městě

Potenciální rizika mohou představovat střety s oblastmi se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny. Jedná se především o cenná přírodní území (přírodní památky, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), která představují ohniska biodiverzity a zajišťují migrační propustnost krajiny.

Z přiloženého stanoviska orgánu ochrany přírody ve vztahu k možným významně negativním vlivům na soustavu Natura 2000 vyplývá, že **lze vyloučit významný negativní vliv** koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (viz citace stanovisek v kap. E.4. a jejich uvedení v příloze č. 1).

Další potenciální rizika mohou plynout ze záboru ZPF nebo PUPFL, v případech, kdy bude nutné vynětí ze ZPF či PUPFL.

Tabulka 6 Potenciální odhadované vlivy SP na složky životního prostředí

Problémový okruh životního prostředí relevantní vzhledem k SP Opavy	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem k SP Opavy	Předběžná identifikace vlivů na ŽP v důsledku uplatňování SP Opavy
Ochrana ovzduší	<p>Vliv dopravy, lokálních topenišť a průmysl na znečištění ovzduší</p> <p>Překračování imisních limitů benzo(a)pyrenu</p>	<p>Realizace aktivit v oblasti dopravy (např. parkoviště, aj.) může představovat navýšení emisí látek znečišťujících ovzduší a skleníkových plynů, hlukové zatížení generované dopravou, vlivy na zdraví obyvatel apod. Předpokládaná rizika jsou nízká, řešená v rámci ZÚR a územního plánu.</p> <p>Potenciální pozitivní vlivy lze očekávat u podpory např. ekologické veřejné dopravy (bezemisní a nízkoemisní vozidla apod.) a cyklo dopravy díky podpoře udržitelných forem dopravy, což povede ke zlepšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení, podpoře zdraví a bezpečnosti obyvatel.</p> <p>V oblasti energetiky lze předpokládat pozitivní vlivy zejména díky snižování energetické náročnosti budov, podpory přechodu k ekologičtějším palivům apod.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření v důsledku podpory opatření zlepšující stav ovzduší. Negativní vlivy lze předpokládat u opatření v oblasti dopravy.</i></p>
Adaptace na dopady klimatické změny	<p>Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, vlny veder)</p> <p>Efekty tepelného ostrova</p>	<p>V případě uplatňování opatření a aktivit SP se očekává vyšší míra adaptačních a mitigačních opatření, zejména v souvislosti s hospodařením se srážkovou vodou ve městě a zadržováním vody ve volné krajině za pomoci přírodě blízkých opatření, rozvoj modrozelené infrastruktury, apod. Dále je předpokládáno pokračování trendu snížení energetické náročnosti budov, prioritně v budovách v majetku města, ale také s možností využívání v soukromém sektoru a další. Je předpokládáno rovněž snížení produkce skleníkových plynů z dopravy, což lokálně sníží negativní vlivy na klima.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na rizika vyplývající ze změny klimatu.</i></p>

<p>Kvalita vody</p>	<p>Dostupnost vody pro pitné i užitkové účely v období sucha</p> <p>Záplavová území a řešení protipovodňových opatření převážně technickými opatřeními</p> <p>Výskyt hydrologických extrémů</p> <p>Nevyužitý potenciál srážkových vod ve městě a snížená retenční schopnost volné krajiny</p> <p>Nevyhovující kvalita vod a riziko znečištění</p>	<p>Předpokládá se zvýšení retence vod v krajině a v intravilánu a také zlepšení kvality vod z důvodu lepšího čištění odpadních vod díky dostavbě kanalizací. Realizací přírodně blízkých protipovodňových opatření a zaváděním opatření pro zadržování vody ve volné krajině (v zemědělské krajině i lesích) a ve městě dojde ke zlepšení využívání srážkových vod a k posílení retenční schopnosti krajiny.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy na kvalitu vod, retenční schopnost krajiny a také na zmírnění dopadů klimatické změny ve volné krajině a ve městě.</i></p>
<p>Ochrana přírody a krajiny, biologické rozmanitosti, půda a les</p>	<p>Střet podmínek ochrany přírody a rozvojovými záměry, včetně degradace krajinného rázu vlivem nových staveb.</p> <p>Narušování migrační prostupnosti krajiny vlivem nových dopravních staveb a rozšiřováním zástavby.</p> <p>Nevhodný způsob hospodaření (zemědělství, lesnictví) v krajině, pokračující zábory zemědělské půdy, erozní ohrožení půd</p>	<p>Potenciální střety v oblasti udržitelné dopravní infrastruktury (např. při výstavbě cyklostezek) s předměty ochrany chráněných území a přírodně cennými lokalitami (VKP, ÚSES). Předpokládaná rizika nízká, řešená v rámci územního plánu.</p> <p>Realizace opatření v oblasti silniční a železniční dopravy technické infrastruktury (silniční a železniční komunikace, přeložky, parkoviště, P+R, aj.) může přispět k zásahům do přírodně hodnotných lokalit nebo migračních koridorů, respektive ÚSES. Zároveň lze předpokládat zábory ZPF, případně LPF. Toto je řešeno na úrovni ZÚR a v rámci územního plánu, kdy probíhá posuzování vlivů na životní prostředí. Současně lze u některých opatření předpokládat také pozitivní vlivy na přírodní hodnoty v území. Patří mezi např. adaptační opatření směřující ke zlepšování stavu krajiny, krajinné a sídelní zeleně, zlepšování kvality vod ve vodních tocích, které je prostředím pro výskyt řady druhů rostlin a živočichů, zadržování vody v krajině, realizace zeleně, apod.</p> <p><i>Lze předpokládat jak pozitivní, tak i negativní vlivy Strategie na přírodní hodnoty v území a mírně negativní dopady z hlediska záborů půdního fondu.</i></p>
<p>Odpadové hospodářství</p>	<p>Narůstající produkce odpadů a nutnost řešení vzniklého komunálního odpadu ve městě v souvislosti s přechodem na systém oběhového hospodářství</p> <p>Vysoký podíl skládkování</p>	<p>Strategie se zabývá rozvojem oběhového hospodářství s cílem omezit množství odpadů ukládaného na skládky. Podporováno bude také nakládání s odpady, zaměřené na jeho materiálové a energetické využití.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na prevenci vzniku odpadů, jejich lepší</i></p>

	komunálního odpadu.	<i>recyklaci a omezování množství odpadů ukládaného na skládky. Nelze vyloučit doprovodné negativní vlivy zařízení na materiálové a energetické využití odpadu.</i>
Zdraví	Znečišťující látky z dopravy, lokálních topenišť, průmyslu Hlukové zatížení Zdravotní rizika vyplývající z dopadů změn klimatu	Strategie se zabývá snížením vlivu dopravy, zvýšením bezpečnosti obyvatel (v cyklo dopravě a pro pěší) a také zvýšení bezpečnosti obyvatel v podmínkách extrémních jevů počasí (přírodě blízká protipovodňová opatření, ad.) a v neposlední řadě podporou kotlíkových dotací. <i>Předpokládají se pozitivní vlivy na zdraví obyvatel.</i>

Předběžně lze tedy na základě výše popsaných skutečností konstatovat, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení některých zde uvedených problémů. Zaměření koncepce směřuje k řešení identifikovaných problémů na území města v oblasti životního prostředí a využívá tak příležitosti, které připravované finanční zdroje pro nadcházející programové období nabízejí ke zlepšení stavu životního prostředí. K využití příležitostí ke zlepšení stavu životního prostředí směřují především opatření uvedená v Prioritách Udržitelná a odolná Opava a Příjemná a bezpečná Opava.

Z předběžného hodnocení nevyplývají potenciálně významné negativní vlivy. Mírné negativní vlivy mohou plynout např. ze záborů půdního fondu velmi omezeného rozsahu např. při realizaci cyklostezek, parkovišť, ad., ze střetů cyklostezek s přírodně hodnotnými lokalitami nebo při realizaci a provozu zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Zaměření a rozsah Koncepce a její působnost pro území města Opavy nepředpokládá její významné negativní vlivy, které by přesahovaly hranice České republiky. Pokud by takové vlivy byly zjištěny v průběhu posuzování, bude na tuto skutečnost neprodleně upozorněn příslušný úřad.

E.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Mapová dokumentace (např. přehledné mapky územního rozložení hodnot), týkající se dotčeného území, je vesměs uvedena v textu Oznámení. Seznam hlavních podkladových materiálů, které byly použity pro zpracování tohoto Oznámení, je uveden v kapitole "Seznam použitých podkladů".

E.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Základní informace o potenciálních vlivech koncepce na životní prostředí, které byly známy v době zpracování oznámení, jsou uvedeny v předcházejících kapitolách.

E.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ.

Informace o zpracování Strategického plánu rozvoje města Opavy 2021+ s jeho stručnou charakteristikou byla zaslána dotčeným orgánům ochrany přírody s žádostí o stanovisko k potenciálním vlivům Koncepce na území soustavy NATURA 2000 (stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Z přijatých stanovisek plyne, že **lze vyloučit** významný vliv na území soustavy NATURA 2000.

Stručné obsahové znění doručených stanovisek OOP k vlivu koncepce na EVL a PO, dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	Lze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv
Odbor výkonu státní správy MŽP IX, Ostrava	Lze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv
AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří	Lze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv

Obdržená stanoviska orgánů ochrany přírody jsou součástí přílohy č. 1 tohoto oznámení.

Datum zpracování oznámení koncepce:

Oznámení koncepce bylo zpracováno 24.8.2021

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob, které se podílely na zpracování oznámení koncepce:

RADDIT consulting, s.r.o.
Fojtská 574
739 24 Krmelín
telefon: +732 948 338
email: info@raddit.cz

Složení týmu (abecedně):

Martina Blahová
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Renata Vojkovská

Podpis oprávněného zástupce předkladatele:

.....

(na základě plné moci)

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY A ZDROJE:

CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/04/MORAVSKOSLEZSKY_2019.pdf>.

ČHMÚ (2021): Tabelární ročenka 2019. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/tab_roc/tab_roc_CZ.html>.

ČHMÚ (2021b): Grafická ročenka 2019. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/grafroc_CZ.html>.

ČSÚ (2020): Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2020. Dostupné na <<https://www.czso.cz/documents/10180/121739370/33010020.pdf/895e710c-bf00-4472-b64e-4e595ebb077c?version=1.1>>.

ČSÚ (2020b): Zemřelí podle seznamu příčin smrti, pohlaví a věku v ČR, krajích a okresech - 2010 až 2019. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/okresy-podle-pohlavi-2010-2019>>.

EKOTOXA s.r.o. (2018): Analýza zranitelnosti Moravskoslezského kraje vůči dopadům klimatické změny.

Hájčiková, P. (2007): Kompletní geografická charakteristika Opavska. Dostupné na <https://is.muni.cz/th/qmmrb/bakalarska_prace-finalni_verze.pdf>.

POH (2017): Plán odpadového hospodářství statutárního Opavy na období 2017-2022. Dostupné na <<https://www.opava-city.cz/cz/nabidka-temat/zivotni-prostredi/odpady/plan-odpadoveho-hospodarstvi-statutarniho-mesta-opavy-obdobi-2017-2027.html>>.

PRVKÚK (2019): Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje. Dostupné na <https://www.msk.cz/cs/temata/zivotni_prostredi/vodovody-a-kanalizace-2733/>.

Quitt (1971): Klimatické oblasti Československa.

Ústecký kraj (2014): Strategie podpory zdraví a rozvoje zdravotních služeb v Ústeckém kraji na období 2015-2020. Dostupné na <https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1684879>.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

- <http://www.ochranaprirody.cz/> (AOPK ČR, 2021)
- <https://www.czso.cz/> (ČSÚ, 2021)
- <https://brownfielddy.czechinvest.org> (CzechInvest, 2021)
- <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map> (Geoportál, 2021)
- <https://www.msk.cz/temata/mapy/index.html> (Geoportal MSK, 2021)
- <https://geoportal.npu.cz/ISAD/> (ISAD NPÚ, 2021)
- <http://webgis.nature.cz/mapomat/?mapid=MapoMat4> (MapoMat, 2021)
- <https://www.mzp.cz/> (MŽP, 2021)
- <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php> (Natura 2000, 2021)
- <https://www.npu.cz> (NPÚ, 2021)
- <https://www.opava-city.cz/cz/> (Opava, 2021)
- <http://www.povis.cz/html/> (POVIS, 2018)
- <http://www.sekm.cz/> (SEKM, 2021)
- <https://geoportal.mzcr.cz/shm/> (SHM, 2017)
- <https://mapy.geology.cz/suris/> (SURIS, 2021)

- <http://www.szu.cz> (SZÚ, 2021)
- <http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci> (ÚHÚL, 2021)
- <http://drusop.nature.cz/portal/> (ÚSOP, 2021)
- <https://isoh.mzp.cz/visoh> (VISOH, 2021)

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: STANOVISKA PODLE § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18
Ostrava

Odbor výkonu státní správy MŽP IX, Ostrava - Prokešovo nám. 8, 702 00 Ostrava

AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, Trocnovská 2, 702 00 Ostrava

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 117, 702 18 Ostrava

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Čj.: MSK 84564/2021

Sp. zn.: ŽPZ/14757/2021/Hoň
204. V5 N

Vyřizuje: Mgr. Natálie Hoňková

Telefon: 595 622 641

Fax: 595 622 126

E-mail: posta@msk.cz

Datum: 28. 7. 2021

RADDIT consulting s. r. o.

Fojtská 574

739 24 Krmelín

Stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů ke koncepci „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“

Krajský úřad Moravskosleského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), příslušný podle § 77a odst. 4 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o ochraně přírody a krajiny“), na základě žádosti Statutárního města Opava, se sídlem Horní nám. 69, 746 01 Opava v zastoupení právnické osoby RADDIT consulting s. r. o., IČ: 27811221, se sídlem Fojtská 574, 739 24 Krmelín ze dne 29. 6. 2021 vydává v souladu s § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny toto stanovisko:

Krajský úřad posouzením žádosti **podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny** dospěl k závěru, že pracovní návrh koncepce „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“ **nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry** významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Odůvodnění

Návrh koncepce „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“, který byl předložen formou popisu koncepce má definovat základní strategické cíle rozvoje území, formulovat opatření a aktivity pro jejich dosažení a analyzovat současný stav a očekávaný vývoj území města, stanovit vize, cíle a opatření pro rozvoj města v příštích 10ti letech.

S ohledem na obecnost koncepce, která nedefinuje konkrétní projektové záměry, ale udává jen základní směry rozvoje, lze vyloučit významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí. Konkrétní záměry vycházející z této koncepce budou podléhat samostatnému posouzení ve smyslu § 45 zákona o ochraně přírody a krajiny. V řešeném území navíc není vymezena žádná evropsky významná lokalita ani ptačí oblast.

Krajský úřad přitom vycházel z národního seznamu evropsky významných lokalit, který je stanoven Nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bvxed Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

Elektronický podpis - 28.7.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Iveta Puchová
Vydal : Fojtská 574, Opava, s.r.o.
Platnost do : 24.8.2021 09:49:22-000 +02:00

předpisů a z nařízení vlády, kterými jsou ve smyslu § 45e zákona o ochraně přírody a krajiny stanoveny ptačí oblasti.

Ing. Monika Ryšková
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Lenkou Peichlovou
oddělení ochrany přírody a zemědělství

2/2

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bxed Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

www.msk.cz

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy IX
Čs. legií 5
702 00 Ostrava

Ostrava dne 9. července 2021
Č. j.: MZP/2021/580/947
Sp. zn.: ZN/MZP/2021/580/160
Vyřizuje: Mgr. Jiří Baran
Tel.: +420 267 123 910
E-mail: jiri.baran@mzp.cz

RADDIT consulting s.r.o.
RNDr. Radim Misaček
Fojtská 574
739 24 Krmelín

Stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IX (dále jen „ministerstvo“), podle § 79 odst. 3 písm. v) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), vykonává působnost orgánu ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy a území správních obvodů správ národních parků a Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky.

Dne 29. 6. 2021 obdrželo ministerstvo žádost statutárního města Opavy, IČ 00300535 se sídlem Horní náměstí 382/69, 746 01 Opava, zastoupeného na základě plné moci ze dne 6. 4. 2021 právnickou osobou RADDIT consulting s.r.o., IČO 27811221, se sídlem Fojtská 574, 739 24 Krmelín, o stanovisko dle § 45i zákona ke koncepci „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“ (dále též „koncepte“).

Ministerstvo uvádí, že koncepte je zpracována pro období 2021 – 2030, přičemž její aplikaci bude dotčeno území statutárního města Opavy. Dle obsahu koncepte definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení, přičemž analyzuje současný stav a očekávaný vývoj území. Mezi strategické cíle koncepte patří např. zajištění moderního, kvalitního a dostupného bydlení v souladu s požadavky na udržitelný rozvoj, revitalizace veřejného prostoru, udržení nízké kriminality, snížení zátěže dopravy na zdraví obyvatel, zlepšení kvality životního prostředí, podpora energetické účinnosti a soběstačnosti, podpora principů oběhového hospodářství a zlepšení systému nakládání s odpady.

Ministerstvo konstatuje, že se v rámci konceptu dotčeného území nenachází žádná z lokalit soustavy NATURA 2000. S ohledem na uvedené a skutečnost, že předmět koncepte má být dosažen prostřednictvím administrativních, ekonomických a organizačních nástrojů, nelze shledat, že jejím uplatňováním může dojít k přímému či nepřímému ovlivnění území soustavy NATURA 2000. **Ministerstvo s ohledem na rozsah své územní působnosti konstatuje, že v rámci realizace posuzované koncepte není předpokládán významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.**

Na základě posouzení předložené koncepte „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“ proto ministerstvo vydává jako orgán ochrany přírody kompetentní dle § 79 odst. 3 písm. v) zákona stanovisko dle § 45i zákona, že **s ohledem na územní působnost ministerstva lze vyloučit,**

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
post@mpz.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Ing. Leo Kráina
Ministerstvo životního prostředí
09.07.2021 09:35

1/2

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy IX

Čs. legií 5

702 00 Ostrava

že posuzovaná koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

Ing. Tomislav Střelec, CSc.
ředitel odboru výkonu státní správy IX
po dobu nepřítomnosti zastoupen

Ing. Leo Krainou
zástupcem ředitele odboru
podepsáno elektronicky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
portal@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/2

Trocnovská 2
702 00 Ostrava – Přívoz
tel.: +420 596 133 673
fax: +420 596 133 020
e-mail: poodri@nature.cz
www.poodri.nature.cz
IDDS: bv4dyv5
IČ: 62933591

RADDIT consulting s.r.o.
Fojtská 574
739 24 Krmelín

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 00629/PO/2021-2

VYŘIZUJE: Mgr. Kletenský, mob: 722 692 465
EMAIL: daniel.kletensky@nature.cz

DATUM: 7. 7. 2021
SLUŽ. ČÍSLO: 85024

Stanovisko dle § 45 i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., vylučující významný vliv na lokality soustavy Natura 2000:

Agentura ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště Správa CHKO Poodří (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody, příslušný podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), po posouzení koncepce: „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“ žadatele: RADDIT consulting s.r.o., IČ: 27811221, sídlem Fojtská 574, 739 24 Krmelín, zastupující na základě plné moci Statutami města Opava, IČ: 00300535, sídlem Horní nám. 69, Opava (dále jen „žadatel“), doručené dne 29. 6. 2021, vydává v souladu s § 45i odst. 1 zákona následující

STANOVISKO

Uvedená koncepce nemůže mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti soustavy NATURA 2000.

ODŮVODNĚNÍ

Agentura obdržela dne 29. 6. 2020 žádost o vydání stanoviska dle § 45i zákona, zda koncepce: „Strategický plán rozvoje města Opavy 2021+“, může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti soustavy NATURA 2000.

Strategický plán definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení a především:

- analyzuje současný stav a očekávaný vývoj území města,
- stanoví vizi, cíle a opatření pro rozvoj města v příštích 10-ti letech.

Dokument tvoří „Analytická část“, „Návrhová část“ a „Implementační část“. Prozatím jsou stanoveny prioritní oblasti, které jsou dále rozpracovány do strategických cílů a následně do specifických cílů a opatření, které jsou naplňovány aktivitami. Jsou stanoveny následující prioritní oblasti: Přívětivé město, Zelené město, Kulturní a magnetické město, Chytré město, Prosperující město, Vzdělané město a Vítání město.

Přibližně 5 km jižně od území dotčeného koncepcí se nachází evropsky významná lokalita Údolí Moravice (CZ0813474) (dále jen „EVL Údolí Moravice“)

Předmětem ochrany EVL Údolí Moravice je přírodní stanoviště – 9130 Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* a druhy: přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*), střevlík hrbolatý (*Varabus variolosus*) a vranka obecná (*Cottus gobio*).

Agentura předloženou žádost posoudila vzhledem k předmětům ochrany a dospěla k závěru, že koncepce **nemůže** mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL soustavy NATURA 2000.

Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Jan Klečka, Ph.D.
ŘEDITEL REGIONÁLNÍHO PRACOVIŠTĚ

PŘÍLOHA Č. 2: PLNÁ MOC

PLNÁ MOC

statutární město Opava, se sídlem Opava, Horní náměstí 69, IČ: 00300535, zastoupeno Ing. Tomášem Navrátilem, primátorem (dále jen „zmocnitel“)

uděluje plnou moc

RNDr. Radimovi Misiáčkovi, narozenému dne 25. 04. 1960, jednatelem společnosti RADDIT consulting s.r.o., se sídlem Krmelín, Fojtská 574, PSČ 739 24, IČ27811221, zapsané v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ostravě pod č. 30352, oddíl C (dále jen „zmocněnec“)

k zastupování zmocnitele ve věci předkládání dokumentů a žádostí o stanoviska a vyjádření v rámci posouzení vlivu záměru: „Strategický plán rozvoje statutárního města Opavy 2021+“ podle zákona č. 100/2001, o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a to především k:

- podání žádosti o stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů;
- předložení Oznámení Koncepce dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů;
- předložení dokumentu „Strategický plán rozvoje statutárního města Opavy 2021+“ a Vyhodnocení vlivů koncepce dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů;
- organizaci případného veřejného projednání a zpracování zápisu z veřejného projednání
- dalším relevantním úkonům vyplývajícím z citovaných zákonů.

Výše uvedené úkony souvisejí s uzavřenou Smlouvou o dílo a o poskytnutí služeb, zakázka: „Zabezpečení odborných služeb pro statutární město Opava v rámci implementace strategických projektů a při zpracování Strategického plánu rozvoje města Opava 2021+“ (dále jen „smlouva“) uzavřené dne 16. 10. 2020 mezi zmocnitelem a společností BeePartner a.s.

Výše uvedený zmocněnec je dodavatel části zakázky vyplývající z uzavřené smlouvy.

Tuto plnou moc zmocnitel uděluje na dobu určitou, a to do provedení výše uvedených úkonů, nejpozději však do 30. 04. 2022.

V Opavě dne: 06-04-2021

Za zmocnitele:

Ing. Tomáš NAVRÁTIL
primátor

Plnou moc přijímám.

V Krmelíně dne:

Za zmocněnce:

RNDr. Radim MISIAČEK
jednatel

RADDIT consulting s.r.o.
739 24 Krmelín, Fojtská 574
IČ: 278 11 221
Tel.: +420 739 460 212